

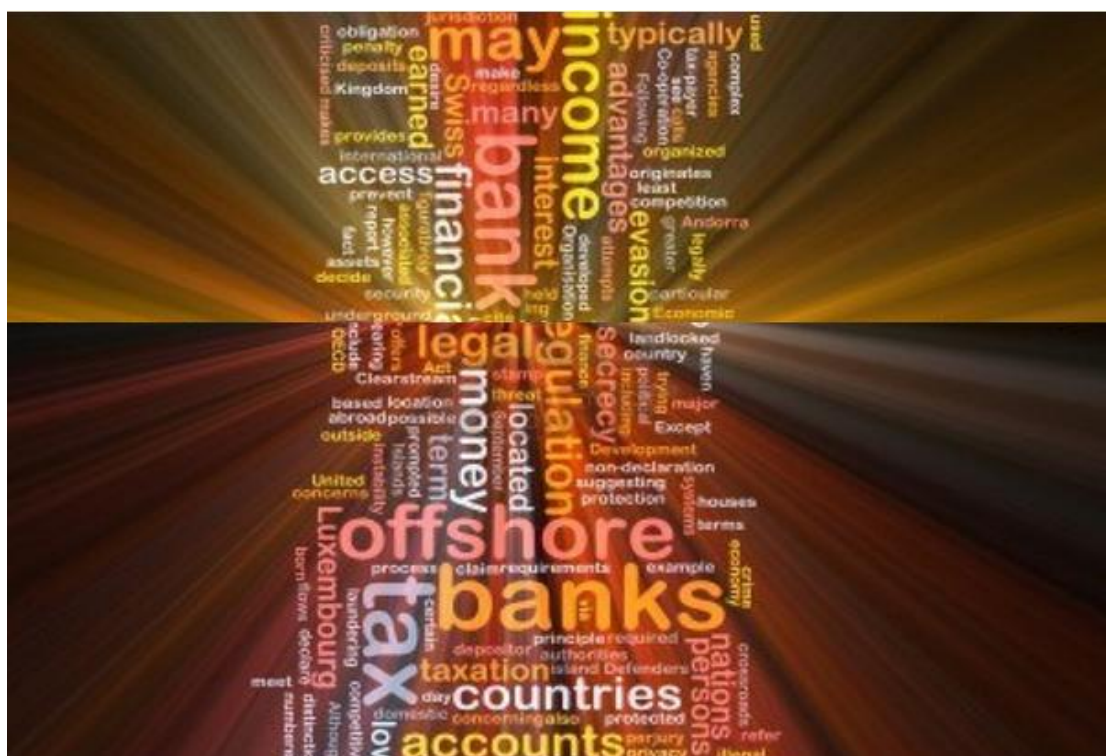

Τ.Ε.Ι. ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
(πρ. Τ.Ε.Ι. Πάτρας & πρ. Τ.Ε.Ι. Μεσολογίου)

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**« OFFSHORE ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ, ΝΟΜΙΚΟ ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ
ΚΑΘΕΣΤΩΣ »**

ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ ΔΟΥΚΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΙΜΙΤΣΙΔΕΛΗΣ

ΨΥΛΛΙΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ

ΕΠΟΠΤΕΥΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΝΤΕΜΙΡΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΠΑΤΡΑ, 2015

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα πτυχιακή εργασία πραγματεύεται τις offshore εταιρείες και το νομικό φορολογικό καθεστώς που υφίσταται στην Ελλάδα και στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Στο πρώτο κεφάλαιο αναφέρονται γενικά στοιχεία για τις υπεράκτιες εταιρείες αναφέροντας τον ορισμό τους και κάνοντας μια ιστορική αναδρομή για την προέλευση τους. Ταυτόχρονα, αναφέρονται οι χρήσεις τους και οι μορφές και τα χαρακτηριστικά τους.

Στο δεύτερο κεφάλαιο αναφέρεται ο ορισμός της έννοιας «φορολογικοί παράδεισοι». Παράλληλα αναφέρεται ποιοι είναι οι φορολογικοί παράδεισοι και ορισμένα παραδείγματα όπως είναι της Ανδόρας, των Βρετανικών Παρθένων Νήσων, του Παναμά, της Νεβάδα και της Λιβερίας.

Το τρίτο κεφάλαιο πραγματεύεται τη νομοθεσία των Offshore εταιρειών στην Ελλάδα και την φορολογική αντιμετώπιση τους ενώ αναφέρεται και η Νομολογία του Αρείου Πάγου που ισχύει από το 2003. Σημαντικό σε αυτό το κεφάλαιο είναι τα παραδείγματα φοροδιαφυγής που αναλύονται, της Λίστας Λαγκάρντ και της φοροδιαφυγής "Made in Cayman".

Στο τέταρτο κεφάλαιο αναφέρεται η νομοθεσία για τις offshore εταιρείες στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Στο συγκεκριμένο κεφάλαιο είναι σημαντικά τα παραδείγματα που αναλύονται της Κύπρου και του Λουξεμβούργου.

Το πέμπτο κεφάλαιο πραγματεύεται την αντιμετώπιση των offshore εταιρειών στην Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση αναφέροντας τους Διεθνείς Ρυθμιστικούς Οργανισμούς και τη νομοθεσία που ισχύει τα τελευταία δύο με τρία χρόνια.

Τέλος ακολουθούν τα συμπεράσματα της παρούσας πτυχιακής εργασίας και η βιβλιογραφία.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ	2
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	5
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	6
ΥΠΕΡΑΚΤΙΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	6
1.1 ΟΡΙΣΜΟΣ	6
1.2 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ.....	6
1.3 ΟΙ ΧΡΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΥΠΕΡΑΚΤΙΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ	8
1.4 ΜΟΡΦΕΣ ΚΑΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ OFFSHORE ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ	9
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2.....	19
ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΙ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΙ.....	19
2.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ	19
2.2 ΠΟΙΟΙ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΙ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΙ	19
2.3 ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΑΡΑΔΕΙΣΩΝ	21
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3.....	30
OFFSHORE ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....	30
3.1 ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ	30
3.2 ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ OFFSHORE ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ.....	33
3.3 Η ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ	40
3.4 ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗΣ	41
3.4.1 ΛΙΣΤΑ ΛΑΓΚΑΡΝΤ	41
3.4.2 ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗ "MADE IN CAYMAN"	42
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4.....	44
OFFSHORE ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ.....	44
4.1 ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ	44
4.2 ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ	53

4.2 ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	56
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5	60
ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ OFFSHORE	60
5.1 ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ	60
5.2 ΣΥΧΡΟΝΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	62
5.3 ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ	67
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	71
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	72
ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΕΣ ΠΗΓΕΣ	74

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η δράση ορισμένων κρατών στο χώρο των επιχειρηματικών τους δραστηριοτήτων κατά την διάρκεια του περασμένου αιώνα οδήγησε μεγάλο αριθμό επιχειρηματιών - εξαιτίας των έξυπνων φορολογικών ρυθμίσεων των χωρών αυτών - να δημιουργήσουν επιχειρήσεις στο εσωτερικό τους και να κάνουν αυτά τα κράτη "φορολογικούς παραδείσους".

Το φαινόμενο των offshore εταιρειών είναι δημιουργία κρατικών οντοτήτων με στόχο την αποφυγή ή μείωση των φόρων στο πλαίσιο της φοροδιαφυγής των εταιρειών. Οι κρατικές αυτές οντότητες που είναι η καρδιά των επιχειρηματικών - οικονομικών δραστηριοτήτων των υπεράκτιων εταιρειών αποτέλεσαν μονόδρομο διεξόδου στους αλλοδαπούς επιχειρηματίες, μέσω των φορολογικών απαλλαγών που προσφέρουν. Οι αρνητικές επιπτώσεις των νομοθετικών καθεστώτων διαφόρων κρατών για τις εταιρείες που δρούσαν σε διεθνές επίπεδο γέννησαν την ανάγκη να δημιουργηθούν οι offshore εταιρείες.

Οι επιχειρηματικές δραστηριότητες που διεξάγονται μέσω των offshore εταιρειών ποικίλουν και έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον σε τομείς όπως: εισαγωγικής και εξαγωγικής εταιρείας, αγορά μετοχών από το χρηματιστήριο, αντιπροσωπείες εισαγωγών - εξαγωγών, εμπορικών αντιπροσώπων, αγοράς ακίνητης περιουσίας, η ίδρυση νέας Α.Ε. ή Ε.Π.Ε. στην Ελλάδα, επενδύσεις στο εξωτερικό, Ναυτιλιακών εταιρειών και Ξενοδοχειακών εταιρειών.

Στην Ελλάδα μεγάλος αριθμός Ελλήνων φορολογούμενων κάνουν χρήση offshore εταιρειών χωρίς όμως να υπάρχει ευρύ φάσμα Ελληνικής βιβλιογραφίας. Η Ελληνική αντιμετώπιση του φαινομένου σταθμίζεται ανάμεσα σε δύο νομοθετικά πλαίσια, πριν την ψήφιση του νομοσχεδίου 3091/2002 και μετά την ψήφιση αυτού. Οι μορφές των εξωχώριων επιχειρήσεων στον Ελλαδικό χώρο χωρίζονται σε εμποροβιομηχανικές, ναυτιλιακές, πιστωτικές και τεχνικές επιχειρήσεις, που η κάθε μία έχει τις δικές της προϋποθέσεις νόμιμης εγκατάστασης και λειτουργία στην Ελλάδα καθώς και τις παρερχόμενες απαλλαγές και διευκολύνσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΥΠΕΡΑΚΤΙΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

1.1 ΟΡΙΣΜΟΣ

Σύμφωνα με τη διεθνή βιβλιογραφία με τον όρο υπεράκτια εταιρεία νοείται ένας οργανισμός ή μια επιχείρηση η οποία έχει την έδρα της σε κάποια άλλη χώρα με χαμηλή φορολογία. Σε παγκόσμιο επίπεδο τα υπεράκτια (offshore) κέντρα υπάρχουν παντού. Σε ποσοστό παραπάνω από το μισό το εμπόριο παγκοσμίως περνά από φορολογικά καταφύγια. Μέσα από τα υπεράκτια κέντρα δρομολογούνται περισσότερο από τα μισά των τραπεζικών στοιχείων του ενεργητικού και τουλάχιστον το ένα τρίτο από τις ξένες επενδύσεις που γίνονται από τις μεγάλες πολυεθνικές εταιρείες. Οι διεθνείς τραπεζικές εργασίες και η έκδοση των ομολόγων με ποσοστό περίπου στο 85% δημιουργούν μια υπεράκτια ζώνη άνευ εθνικότητας. (Shaxson, 2011)

Την χρονιά του 2010 το ΔΝΤ έκανε εκτίμηση ότι στο σύνολο η αξία στα στοιχεία του ενεργητικού μόνο στα μικρά νησιωτικά χρηματοπιστωτικά κέντρα έφτασε στα 18 τρισεκατομμύρια δολάρια. Και σύμφωνα βέβαια με το ΔΝΤ ήταν μία υποεκτίμηση. Το 2008 το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους (Government Accountability Office - GAO) των ΗΠΑ δήλωσε ότι στις 100 μεγαλύτερες πολυεθνικές εταιρείες οι 83 είχαν δημιουργήσει τις λεγόμενες θυγατρικές εταιρείες σε φορολογικά καταφύγια. Την επόμενη χρονιά μέσα από έρευνα του Δικτύου Φορολογικής Δικαιοσύνης (Tax Justice Network) έγινε διαπίστωση ότι στην Ευρώπη στις 100 μεγαλύτερες εταιρείες οι 99 είχαν χρησιμοποιήσει υπεράκτιες θυγατρικές. Εδώ πρέπει να επισημάνουμε ότι ο μεγαλύτερος χρήστης σε κάθε χώρα ήταν κάποια τράπεζα. (Shaxson, 2011)

1.2 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Οι υπεράκτιες εταιρείες εμφανίστηκαν αρχικά σε μικρά κράτη, όπως τα νησιά της Καραϊβικής, των οποίων η δυναμική οικονομική ανάπτυξη κατέστη αδύνατη λόγω της γεωπολιτικής θέσης τους, αλλά και των ειδικών ιστορικών συγκυριών. Τα κράτη αυτά επέλεξαν ήδη από τη δεκαετία του 1960, σοφά όπως αποδείχτηκε,

να υποκαταστήσουν την έλλειψη ακόμη και βασικών υποδομών τους με νομοθετικές ρυθμίσεις και κανονιστικά πλαίσια, τα οποία παρείχαν επιχειρηματικές «διευκολύνσεις» και δημιουργούσαν ευνοϊκό περιβάλλον για την άσκηση οικονομικών δραστηριοτήτων. (Farrell, 2006)

Έτσι, τα κράτη αυτά κατόρθωσαν να προσελκύουν όλο και περισσότερους αλλοδαπούς επιχειρηματίες, λειτουργώντας ως «φορολογικοί παράδεισοι» για την – τυπική έστω – εγκατάσταση των δραστηριοτήτων τους. Είναι ενδεικτικό ότι σύμφωνα με μια έρευνα του 1998 που δημοσιεύθηκε στην εφημερίδα «The Guardian», πάνω από 6 τρισεκατομμύρια δολάρια Η.Π.Α. ήταν υπενδεδυμένα σε εξωχώρια οικονομικά κέντρα, ποσό μεγαλύτερο από το Α.Ε.Π. όλων των χωρών, εκτός από τις Ηνωμένες Πολιτείες. (Sky, 1998)

Σήμερα μπορεί να μιλήσει κανείς για υπεράκτια κέντρα σε ολόκληρη την υφήλιο, των οποίων ο αριθμός βαίνει διαρκώς αυξανόμενος ενόψει βέβαια και του αυξανόμενου ενδιαφέροντος για χρήση των σχετικών υπηρεσιών που παρέχουν. Η παγκόσμια έκταση των δραστηριοτήτων που συνδέονται με υπεράκτια (offshore) κέντρα δεν είναι δυνατόν να υπολογισθεί με ακρίβεια, δεδομένης και της μη παροχής πληροφόρησης που χαρακτηρίζει το χώρο αυτό. (Oshri, 2011)

Υπολογίζεται ωστόσο ότι σχεδόν ο μισός όγκος των χρηματικών συναλλαγών σε διεθνές επίπεδο συνδέεται άμεσα ή έμμεσα με τις δικαιοδοσίες των offshore (υπεράκτιων) εταιρειών. Συνεπώς, παρατηρούμε ότι το σημαντικότερο ήταν η ανάγκη επιβίωσης και γρήγορης οικονομικής ανάπτυξης των συγκεκριμένων κρατών, τα οποία στη πλειοψηφία τους είναι κράτη μικρού μεγέθους χωρίς σημαντικούς οικονομικούς πόρους, με περιορισμένες δυνατότητες να διατηρήσουν την εθνική τους κυριαρχία και την οικονομική τους αυτοτέλεια. (Oshri, 2011)

Μοναδική διέξοδο για τις οικονομίες των κρατών αυτών αποτέλεσε η παροχή ειδικών διευκολύνσεων σε αλλοδαπούς επιχειρηματίες, με σκοπό την προσέλκυση των κεφαλαίων τους και την προτροπή αυτών να χρησιμοποιήσουν το έδαφος τους ως βάση των οικονομικών τους δραστηριοτήτων. Οι εν λόγω διευκολύνσεις αφορούν κατά κύριο λόγο φορολογικές απαλλαγές και απαλλαγή από δεσμεύσεις της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας. (Shaxson, 2011)

Πολυάριθμες επιχειρήσεις αλλά ευκατάστατοι ιδιώτες, θέλησαν να επωφεληθούν από τις παρεχόμενες διευκολύνσεις των προαναφερθέντων κρατών, αποβλέποντας σε μεγαλύτερα κέρδη. Τα μικρά αυτά κράτη επωφελήθηκαν με την εισροή συναλλάγματος, τη δημιουργία θέσεων εργασίας, την καταβολή τελών, εισφορών, δικαιωμάτων και αμοιβών από τους αλλοδαπούς επενδυτές. Η πολιτική αυτή οδήγησε σε σύντομο χρονικό διάστημα στην αναδιοργάνωση της οικονομίας τους και στην επίτευξη υψηλών ρυθμών ανάπτυξης. (Farrell, 2006)

Η ανάπτυξη των οικονομιών των μικρών κρατών, έδωσε το έναυσμα για την επέκταση του φαινομένου και σε μεγαλύτερα κράτη που ανακάλυψαν μια σοβαρή πηγή εσόδων. Έτσι ο αριθμός των κρατών που δίνει τη δυνατότητα δημιουργίας τέτοιων εταιρειών, έχει επεκταθεί σημαντικά και υπολογίζεται ότι σήμερα λειτουργούν περισσότερα από τέτοια κέντρα σε όλο τον κόσμο. (Shaxson, 2011)

1.3 ΟΙ ΧΡΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΥΠΕΡΑΚΤΙΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

Οι Υπεράκτιες Εταιρείες χρησιμοποιούνται για πολλά πράγματα και προσαρμόζονται ανάλογα με τις δραστηριότητες των προσώπων που είναι ενδιαφερόμενοι. Μερικές από τις πλέον συνήθεις δραστηριότητες στις οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν είναι:

α) Για εισαγωγικές ή εξαγωγικές εταιρίες και διεθνείς εμπορικές δραστηριότητες, είτε εκτός της Ε.Ε. είτε εντός αυτής, οπότε γίνεται σύσταση εταιρίας με ΑΦΜ. Στους ενδιαφερομένους και εφ' όσον το επιθυμούν παρέχουμε αναλυτική πληροφόρηση. Γενικά η Υπεράκτια Εταιρία μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως ενδιάμεση εταιρία μεταξύ της μητρικής εταιρίας και τρίτων.

β) Για αγορά ακινήτων (οικοπέδων, διαμερισμάτων, κτιρίων κλπ). Στην συγκεκριμένη περίπτωση, επειδή ο αγοραστής είναι αλλοδαπή εταιρία, δεν υπόκειται στο "πόθεν έσχες" και στον φόρο μεταβίβασης. (Δουβής, 2008)

γ) Για αγορά μετοχών και πραγματοποίηση συναφών επενδύσεων, είτε στο Χρηματιστήριο, είτε αλλού, όπου η Υπεράκτια Εταιρία εμφανίζεται ως ο δικαιούχος και δεν κατονομάζεται το πραγματικό φυσικό πρόσωπο.

δ) Για κατοχή θαλαμηγών και άλλων αντικειμένων αξίας. Όπως και τις προηγούμενες περιπτώσεις η Υπεράκτια Εταιρία δεν υπόκειται στην εξέταση του "πόθεν έσχες".

ε) Για ναυτιλιακές εταιρίες.

στ) Για άνοιγμα τραπεζικών λογαριασμών σε συνάλλαγμα.

ζ) Για εταιρίες παροχής υπηρεσιών και κατοχής πνευματικών δικαιωμάτων.

η) Για χρηματοδοτήσεις εταιριών. Η Υπεράκτια Εταιρία χρηματοδοτεί μία άλλη εταιρία μέσω δανειοδότησης. Χρησιμοποιώντας την τακτική αυτή οι εταιρίες μπορούν να δανειοδοτούνται και να συγκεντρώνουν τους τόκους σε κράτη μηδενικής φορολογίας.

θ) Η Υπεράκτια Εταιρία μπορεί να εγκατασταθεί και να λειτουργήσει στην Ελλάδα με βάση τον νόμο 89/67, όπως αυτός τροποποιήθηκε με τους νόμους 814/78 και 2234/94. (Δουβής, 2008)

1.4 ΜΟΡΦΕΣ ΚΑΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ OFFSHORE ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

Στις μορφές των συγκεκριμένων εταιριών περιλαμβάνονται:

Εταιρείες Χαρτοφυλακίου (Holding Companies)

Οι υπεράκτιες εταιρείες χαρτοφυλακίου ή επενδύσεων, που εγκαθίστανται σε κέντρα πέραν των εγχώριων, σχετίζονται με την μεθοδολογία ενός διεθνούς φορολογικού σχεδιασμού για να χρηματοδοτηθούν οι υπεράκτιες δραστηριότητές τους. Οι δραστηριότητες που συντελούνται σε τρίτες χώρες μπορούν να συγκεντρωθούν σε μια υπεράκτια εταιρία, η οποία είτε έχει υποκαταστήματα που λειτουργούν, είτε έχει στην κατοχή της μετοχές των διεθνών θυγατρικών εταιριών που δραστηριοποιούνται σε τρίτες χώρες. (Shaxson, 2011)

Η υπεράκτια εταιρία μπορεί επίσης να λειτουργεί ως εταιρία- εκκαθαριστής για τα κέρδη που προέρχονται από δραστηριότητες σε τρίτες χώρες, για την συσσώρευση κερδών, την επανεπένδυση των κερδών αλλά και τον φορολογικό σχεδιασμό δραστηριοτήτων. Η πιο κοινή πρακτική για τις offshore holding εταιρείες είναι να χρησιμοποιούν θυγατρικές σε τρίτες χώρες παρά

υποκαταστήματα. Ορισμένα εξωχώρια κέντρα παρέχουν ειδικά φορολογικά προνόμια στις εταιρείες συμμετοχών και πιο κάτω παρατίθενται μερικά από τα οφέλη που προκύπτουν από τη χρήση μιας εταιρείας συμμετοχών σε εξωχώρια κέντρα: (Shaxson, 2011)

- Αναβολή της πληρωμής φόρου στα μερίσματα: Όπως είναι γνωστό τα μερίσματα φορολογούνται στην χώρα απόκτησης τους, που είναι στην περίπτωση αυτή η χώρα έδρας της θυγατρικής εταιρείας. Με την χρήση της υπεράκτιας εταιρείας συμμετοχών και των Συμβάσεων διπλής Φορολογίας, η τοποθέτηση είτε η συγκέντρωση των μερισμάτων στην εταιρεία συμμετοχών αναβάλλει, μερικές φορές μειώνει ή και σε ορισμένες υπεράκτιες δικαιοδοσίες απαλλάσσει τους επιχειρηματίες από την πληρωμή φόρου.

- Αναβολή της πληρωμής φόρου στα κεφαλαιακά κέρδη (υπεραξία): Ορισμένες χώρες επιβάλλουν φόρο κεφαλαιακών κερδών. Εάν η θυγατρική σε ξένη χώρα ανήκει σε μια offshore εταιρεία συμμετοχών τότε υπάρχει η δυνατότητα πώλησης της θυγατρικής σε ξένη χώρα από την offshore εταιρεία συμμετοχών και υπό κανονικές συνθήκες τα κεφαλαιακά κέρδη που προκύπτουν δεν υπόκεινται σε φορολόγηση και συγκεντρώνονται στην offshore εταιρεία συμμετοχών και στη συνέχεια επαναπατρίζονται με άνεση στην μητρική.

- Απουσία συναλλαγματικών ελέγχων: Εάν η χώρα της μητρικής εταιρείας επιβάλλει συναλλαγματικούς ελέγχους στις ξένες επενδύσεις, η σύσταση μιας υπεράκτιας εταιρείας συμμετοχών διευκολύνει τη μετακίνηση των κερδών από την θυγατρική εταιρεία της τρίτης χώρας και τη συγκέντρωσή τους στο υπεράκτιο κέντρο, αποφεύγοντας έτσι τη μετακίνηση τους προς τη χώρα έδρας της μητρικής και το συνεπαγόμενο συναλλαγματικό έλεγχο. (Shaxson, 2011)

Εταιρίες Παροχής Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών

Μια εταιρία παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών που υπάγεται σε υπεράκτια χώρα λειτουργεί ως κανάλι που διοχετεύει δάνεια σε ξένη θυγατρική εταιρία. Μέσω της χρήσης μιας υπεράκτιας εταιρίας χρηματοοικονομικών υπηρεσιών παρέχεται η δυνατότητα αποτελεσματικής μετακίνησης κερδών από την θυγατρική (δανειολήπτρια), που υπόκειται σε υψηλούς συντελεστές φορολόγησης στη υπεράκτια δικαιοδοσία με ιδιαίτερος χαμηλή φορολογία. Με τον τρόπο αυτό ο τόκος και δόσεις για την αποπληρωμή του δανείου προς την

υπεράκτια εταιρία μπορούν να μειώσουν σημαντικά το φορολογητέο εισόδημα της εταιρίας που λαμβάνει το δάνειο. (Farrell, 2006)

Ένα σημαντικό μειονέκτημα αυτής της τεχνικής είναι ότι η χώρα που στεγάζεται η δανειολήπτρια εταιρεία θα επιβάλλουν την παρακράτηση φόρου σε ποσό του τόκου του δανείου. Έτσι για να αποφευχθεί ή και να μειωθεί ακόμα η παρακράτηση του φόρου που προκύπτει, όταν η δανειολήπτρια εταιρία πληρώνει τόκο στο εξωτερικό, μπορεί να μεθοδευτεί η κατεύθυνση των κεφαλαίων του δανείου προς φιλικές δικαιοδοσίες (χώρες), που διαθέτουν τις φορολογικές συμβάσεις, οι οποίες απαλλάσσουν ή μειώνουν ακόμα τους παρακρατούμενους φόρους.

Αρκετές υπεράκτιες δικαιοδοσίες δεν επιβάλλουν να διατηρούνται συγκεκριμένοι δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας, γεγονός που επιτρέπει στις εταιρίες παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών να έχουν ελάχιστο ύψος ιδίων κεφαλαίων.

Έτσι οι εταιρίες παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών είναι μεγαλύτερης σημασίας, στη περίπτωση όπου μια χώρα έχει υψηλούς συντελεστές φορολόγησης εισοδήματος αλλά και μερισμάτων. Με την αποπληρωμή των τόκων δεν μειώνονται μόνο τα φορολογητέα κέρδη της δανειολήπτριας εταιρίας αλλά και τα προς αποπληρωμή μερίσματα της. (Farrell, 2006)

Εταιρείες αδειών και δικαιωμάτων

Μια άλλη χρήση υπεράκτιες εταιρείας είναι και αυτή του χορηγού αδειών δικαιωμάτων σε μια ξένη θυγατρική εταιρία. Τα δικαιώματα ευρεσιτεχνίας, σήματα, συγγραφικά δικαιώματα, ήχος, εικόνες, επιστημονικές πληροφορίες και άλλα που γίνονται μέσω περιοδικών πληρωμών για το δικαίωμα χρήσης βιομηχανικής και πνευματικής ιδιοκτησίας, λειτουργούν και χρησιμοποιούνται από πολλές δικαιοδοσίες σαν ενοίκιο, δηλαδή σαν έξοδα απομείωσης της φορολογητέας ύλης των επιχειρήσεων. Έτσι μεταφέρονται κέρδη και συγκεντρώνονται κεφάλαια στην υπεράκτια εταιρία. (Oshri, 2011)

Εμπορικές εταιρείες

Είναι οι εταιρίες δραστηριοποίησης κατά κύριο λόγο στο εισαγωγικό και εξαγωγικό εμπόριο. Η χρήση της υπεράκτιας εταιρίας σχετίζεται στην περίπτωση

αυτή με την αποτελεσματική μεταφορά κερδών από μια χώρα με υψηλή φορολόγηση σε μια χώρα με χαμηλή φορολόγηση, σχηματίζοντας μηχανισμούς εμπορικών τριγώνων. Τα σχήματα αυτά συνήθως λειτουργούν με συγκεκριμένη ροή όπου μια εμπορική εταιρία που πραγματοποιεί εξαγωγές και εισαγωγές ιδρύει την υπεράκτια εταιρία, που λειτουργεί και ως διαμεσολαβητής μεταξύ του πωλητή καθώς και του αγοραστή.

Όταν η ιδρύτρια επιχείρηση εισάγει ο προμηθευτής στέλνει τα εμπορεύματα άμεσα στην ιδρύτρια και εκδίδει το τιμολόγιο στο όνομα της υπεράκτιας εταιρίας, η οποία με τη σειρά της τιμολογεί την ιδρύτρια επιχείρηση σε μία τιμή προσ αυξημένη.

Επίσης αν η μητρική επιχείρηση εξάγει, το εμπόρευμα αποστέλλεται στον αγοραστή αλλά η μητρική τιμολογεί την υπεράκτια με τιμή χαμηλότερη αυτή τη φορά και έπειτα αυτή τιμολογεί τον αγοραστή. Έτσι η μητρική επιχείρηση καταφέρνει να μειώσει τα κέρδη που θα έπρεπε να εμφανίσει και επιπρόσθετα συσσωρεύεται κεφάλαιο στο λογαριασμό της υπεράκτιας εταιρίας. (Shaxson, 2011)

Εταιρείες Παροχής Διοικητικών Υπηρεσιών

Στα πλαίσια των δραστηριοτήτων μια υπεράκτια μπορεί να περιλαμβάνεται και ένας ολόκληρος όμιλος, αποτελούμενος από την μητρική και τις διάφορες θυγατρικές με διαφορετικές δραστηριότητες, που δρουν σε διαφορετικές χώρες. Ο βασικός έλεγχος και η διαχείριση της εταιρείας εκτελείται μέσω μιας εξωχώριας εταιρίας παροχής των υπηρεσιών διοίκησης αλλά και της διαχείρισης.

Μέσω αυτού του τρόπου διοίκησης μπορούν να προσφέρονται περισσότερα εμπορικά πλεονεκτήματα αλλά και να συγκεντρώνονται στο σύνολό τους οι διοικητικές και διαχειριστικές λειτουργίες σε ένα ενιαίο φορέα. Με την ίδρυση κεντρικών γραφείων διοίκησης σε μια Offshore χώρα από φορολογική άποψη μπορεί να προκύψει μια τεχνική για την μεταφορά κερδών με τις δραστηριότητες διοίκησης - διαχείρισης ενός ομίλου εταιριών αναλαμβάνονται από την υπεράκτια εταιρία παροχής διοικητικών υπηρεσιών και αμείβεται με ποσοστά επί των κερδών του ομίλου. Η υπεράκτια εταιρία για τα συγκεκριμένα κέρδη (αμοιβές)

της δεν φορολογείται ή κάποιες φορές φορολογείται με πολύ χαμηλό συντελεστή. (Oshri, 2011)

Ναυτιλιακές Εταιρείες

Μέσω του μεγάλου αριθμού offshore κέντρων έχουν θεσπιστεί σημαντικά ευνοϊκές ρυθμίσεις για τις εταιρείες που έχουν ως αντικείμενο την ναυτιλία(περιλαμβανόμενης της ενοικίασης σκαφών αλλά και της ναύλωσης). Οι χώρες αυτές δίνουν σημαντικά κίνητρα στις ναυτιλιακές εταιρίες ώστε να λειτουργήσουν με τη χρήση των σημαίων ευκαιρίας, γεγονός που επιτρέπει σε μια εγκατεστημένη εταιρία που δεν είναι μόνιμα εγκατεστημένη να προχωρήσει σε νηολόγηση με σύντομες και όχι ιδιαίτερα αυστηρές διαδικασίες, αλλά με ιδιαίτερα χαμηλό και ανταγωνιστικό κόστος για τα πλοία, χρησιμοποιώντας την σημαία του εξωχώριου κέντρου (χώρας). Τα κέρδη που προκύπτουν από τέτοιας μορφής εκμετάλλευση του πλοίου από μια υπεράκτια εταιρία υποβάλλονται σε πολύ χαμηλή φορολογία. (Shaxson, 2011)

Εμπιστεύματα

Η ιδέα των trust έχει εξελιχθεί ως νέος τρόπος προστασίας της περιουσίας. Σε ένα trust συμβαλλόμενοι είναι αρχικά ο διαθέτης (settlor)^ οποίος μεταφέρει τα περιουσιακά του στοιχεία σε trust, ο διαχειριστής (trustees), του οποίου η δραστηριότητα είναι η διοίκηση του trust, ο θεματοφύλακας (custodian) και ο δικαιούχος (beneficiary) που αποκομίζει τα οφέλη των περιουσιακών στοιχείων του trust. (Farrell, 2006)

Το trust μη έχοντας νομική προσωπικότητα δεν μπορεί να έχει περιουσιακά στοιχεία, όλη του η περιουσία είναι εκχωρημένη στον διαχειριστή που μπορεί να είναι είτε φυσικό πρόσωπο είτε εταιρία. Τα περιουσιακά στοιχεία του trust μπορεί να είναι ακίνητα, μετρητά καθώς και αλλά αξιόγραφα.

Ένα trust μπορεί να συσταθεί με εγγραφή συμφωνία. Στις περισσότερες περιπτώσεις ο διαθέτης και ο δικαιούχος είναι ο ίδιος. Το trust αναγνωρίζεται κυρίως από χώρες που ακολουθούν το Αγγλοσαξονικό δίκαιο ενώ στις χώρες που βασίζονται σε Γαλλογερμανικό μοντέλο, όπως είναι και η Ελλάδα δεν αναγνωρίζουν καθόλου το trust. Στις περισσότερες εξωχώριες δικαιοδοσίες παρέχεται η δυνατότητα στέγασης σε trust. (Farrell, 2006)

Η περισσότερο συνηθισμένη αιτία χρήσης των υπεράκτιων trust είναι ο περιορισμός πρόσβαση για πληροφόρηση της ταυτότητας των διαθετών για να αποφευχθούν οι διατάξεις που σχετίζονται με το ξέπλυμα χρήματος αλλά και της φοροαποφυγής. (Farrell, 2006)

Εταιρείες Επενδύσεων

Τα κεφάλαια που συγκεντρώνονται μέσω των υπεράκτιων εταιριών επενδύσεων θα μπορούσαν να επενδυθούν και να σταλούν οπουδήποτε στον κόσμο. Με προσεκτική επιλογή εξωχώριας δικαιοδοσίας επιτρέπεται να επενδυθούν κεφάλαια σε χώρες με υψηλούς συντελεστές φορολόγησης καθώς αυτές έχουν συνάψει φορολογικές συμβάσεις με κάποιο υπεράκτιο κέντρο. (Shaxson, 2011)

Τραπεζικές Εταιρείες

Τα τελευταία χρόνια πολλά τραπεζικά ιδρύματα σε υπεράκτιες δικαιοδοσίες έχουν καταφέρει να καθιερωθούν ως φορολογικά καταφύγια. Πολλά ιδρύματα είναι θυγατρικές μεγάλων διεθνών τραπεζών. Το σημαντικό τους πλεονέκτημα είναι να καταβάλλουν τόκους απαλλαγμένους από παρακράτηση του φόρου. Πέραν αυτού μπορούν να ασχολούνται και με διεθνή χρηματοδότηση από προνομιακές βάσεις (εξωχώρια κέντρα) , η οποία δεν υπόκειται σε συναλλαγματικούς ελέγχους. (Shaxson, 2011)

Εταιρείες Αντιπροσώπευσης

Στις εταιρίες αντιπροσώπευσης η εγχώρια εταιρία ενεργεί ως αντιπρόσωπος της εξωχώριας εταιρίας .Οι εξωχώριες εταιρίες αποβλέπουν συνήθως στην μείωση των φορολογούμενων ποσών της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας και κάποιες φορές στο ξέπλυμα μαύρου χρήματος. Με αυτή την αιτιολογία οι χώρες που θίγονται από την αναφερόμενη μέθοδο αποφυγής του φόρου θέλησαν να αντιδράσουν θεσπίζοντας ειδικούς νομοθετικούς κανόνες για να διασφαλιστεί η σύλληψη της φορολογητέας ύλης και η δημιουργία περισσότερων εμποδίων για την λειτουργία των υπεράκτιων εταιριών.

Η Ελλάδα προσπάθησε να αντιμετωπίσει το φαινόμενο των υπεράκτιων εταιριών με τον Ν. 3091/2002, όπου όσοι συναλλάσσονται με υπεράκτιες εταιρίες δεν καταφέρνουν να αναγνωρίσουν τις δαπάνες αλλά και τις αποσβέσεις για αγαθά και υπηρεσίες που προέρχονται από αυτές όπως επίσης και με την επιβολή

ειδικού ετήσιου φόρου σε ποσοστό 3 % επί τις ακίνητης περιουσίας των υπεράκτιων εταιριών. (Δουβής, 2008)

Το διεθνές κεφάλαιο προσπάθησε να ανταποκριθεί στα νέα νομοθετικά δεδομένα μέσω των επιχειρήσεων της αντιπροσώπευσης με έδρα σε κάποια χώρα με μεγάλο δίκτυο συμβάσεων για την αποφυγή διπλής φορολογίας όπως π.χ. το Ηνωμένο Βασίλειο.

Η κύρια δραστηριότητα τέτοιου είδους εταιριών είναι η αντιπροσώπευση των υπεράκτιων εταιριών. Διαδικαστικά, η εκπρόσωπος εταιρία συνάπτει με την υπεράκτια εταιρία ένα συμφωνητικό αντιπροσώπευσης, στο οποίο ορίζεται η αμοιβή της ως προμήθεια στις συναλλαγών σε ποσοστό ύψους 3%-5%. (Δουβής, 2008)

Εταιρείες Ασφαλίσεων

Πολλοί διεθνείς οργανισμοί έχουν προχωρήσει στην πρακτική συνδυασμού ενός trust που ήδη υφίσταται, το οποίο δεν είναι νέο offshore προϊόν, με μία νέα πολιτική ασφάλισης, που παρ' όλα αυτά δεν είναι νέο onshore προϊόν. Τα δυο αυτά προϊόντα όταν συνδυάζονται δίνουν νέες ευκαιρίες. Ενώ στην ασφάλιση δίνεται ένα σημαντικό ασφάλιστρο, το πραγματικό κόστος ασφάλειας είναι ένα μικρό μέρος του καταβληθέντος ποσού.

Μετά την ασφάλιση η ασφαλιστική εταιρία τοποθετεί το υπόλοιπο ποσό σε συνδυασμό με δικά της επενδυτικά κεφάλαια σε επενδύσεις χαμηλού κίνδυνου και προβαίνει σε παθητική διαχείριση, δηλαδή απλά ελέγχει τις αποδόσεις. Έτσι με την πολιτική αυτή σχηματίζεται ένα χαρτοφυλάκιο που περιλαμβάνει χρήματα και λοιπές μορφές επενδυτικών προϊόντων, όπως μετοχές, ομολογίες, παράγωγα χρήματα οικονομικά προϊόντα, ομόλογα κτλ. (Shaxson, 2011)

Ακίνητα

Στην Ελληνική επικράτεια η περισσότερο διαδεδομένη χρήση των υπεράκτιων εταιριών είναι η αγορά καθώς και η διαχείριση ακινήτων. Για να προχωρήσει μια υπεράκτια εταιρία σε αγορά ακινήτου, θα πρέπει το φυσικό πρόσωπο, το οποίο εμφανίζεται στον συμβολαιογράφου με την ιδιότητα του εκπροσώπου της εταιρίας, να έχει εφοδιαστεί με μια πλήρη σειρά εγγράφων τα οποία

αποδεικνύουν τη νόμιμη σύσταση της εταιρίας βάσει του δικαίου της έδρας της ,ως εκείνη τη στιγμή τη λειτουργία και μη λύση της καθώς και την πλήρη πληρεξουσιότητα του προσώπου που εμφανίζεται για την κατάρτιση και υπογραφή του συμβολαίου αγοράς.

Στην Ελλάδα η μίσθωση και ιδιόχρηση ακινήτων από μόνα τους δεν δημιουργούν μόνιμη εγκατάσταση, μια που η μεταγενέστερη μεταβίβαση των μετοχών της εταιρίας και ως εκ τούτου όλης της περιουσίας της τόσο της κινητής όσο και της ακίνητης δεν είναι εύκολο να γίνει αντιληπτή από τις φορολογικές Αρχές. (Δουβής, 2008)

Χρηματοδοτική Μίσθωση

Η χρηματοδοτική μίσθωση είναι σκόπιμη όταν έχουν συσσωρευτή κεφάλαια στο όνομα της υπεράκτιας εταιρίας στο εξωτερικό και υπάρχει η επιθυμία για τον ο επαναπατρισμός τους στον τόπο που εδρεύει η ιδρύτρια επιχείρησης. Με τον τρόπο αυτό, η υπεράκτια εταιρία αγοράζει στο όνομα της όποια μηχανήματα χρειάζεται η ιδρύτρια της και τα μισθώνει με την σειρά της στην τελευταία. Με τον τρόπο αυτό η ιδρύτρια επιχείρηση αποκτά τον εξοπλισμό που χρειάζεται με τα κονδύλια που έχουν συσσωρευτή στο εξωτερικό χωρίς να πρέπει να τα φορολογήσει και επιπρόσθετα το κόστος του εξοπλισμού εκπίπτει από το εισόδημα της ιδρύτριας επιχείρησης με την μορφή των καταβαλλομένων μισθωμάτων. (Sky, 1998)

Σχετικά με τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα των συγκεκριμένων εταιρειών αρχικά θα πρέπει να αναφερθεί ότι τηρούν την εχεμύθεια και δεν υπάρχει συνεργασία με άλλες επικράτειες για να ανταλλάξουν πληροφορίες. Ο όρος «επικράτεια εχεμύθειας» (secrecy jurisdiction) εμφανίστηκε στις ΗΠΑ στα τέλη της δεκαετίας του 1990.

Ένα δεύτερο χαρακτηριστικό τους είναι ο πολύ χαμηλός ή ακόμα και μηδενικός φόρος. Συγκεντρώνουν χρήματα και έτσι δίνουν την δυνατότητα σε ορισμένους να αποφύγουν την φορολόγηση με νόμιμο ή με παράνομο τρόπο. (Sky, 1998)

Επίσης, οι επικράτειες εχεμύθειας διαχωρίζουν συστηματικά τις οικονομίες τους από τις διευκολύνσεις που προσφέρουν, προκειμένου να προστατεύονται

από τα ίδια τα offshore κόλπα τους. Στην ουσία, θα μπορούσαμε να χαρακτηρίσουμε τα υπεράκτια κέντρα ζώνες στις οποίες μπορούν κάποιοι να καταφεύγουν τα λεφτά τους εκεί που δεν είναι μόνιμοι κάτοικοι με αποτέλεσμα να μην φορολογούνται σε αντίθεση με τους μόνιμους κατοίκους οι οποίοι φορολογούνται κανονικά. Αυτός ο διαχωρισμός μεταξύ μόνιμων και μη μόνιμων κατοίκων αποτελεί σιωπηρή παραδοχή του γεγονότος πως οι δραστηριότητές τους μπορεί να είναι επιζήμιες.

Άλλος ένας τρόπος για να μπορέσουμε να εντοπίσουμε μία επικράτεια εχεμύθειας είναι να συγκρίνουμε το κατά πόσο μεγάλες είναι οι χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες σε αντιστοιχία με το μέγεθος της οικονομίας που υπάρχει στην κάθε επικράτεια. Το ΔΝΤ χρησιμοποίησε αυτό το κριτήριο το 2007 για να καταγγείλει -ορθά- τη Βρετανία ως υπεράκτιο κέντρο. (Oshri, 2011)

Τις περισσότερες φορές μπορούμε να καταλάβουμε ότι υπάρχει κάποιο φορολογικό καταφύγιο από τον τρόπο που συμπεριφέρονται οι εκπρόσωποι τους υποστηρίζοντας ότι δεν αποτελούν φορολογικό καταφύγιο αμφισβητώντας το κύρος των επικριτών τους οι οποίοι, όπως προσπαθούν να παρέχουν διαβεβαίωση για αυτό, αναπαράγουν «πεπαλαιωμένα στερεότυπα των μέσων ενημέρωσης» που δεν ανταποκρίνονται στην «αντικειμενική πραγματικότητα».

Το πιο σημαντικό όμως και το πιο καθοριστικό χαρακτηριστικό γνώρισμα της επικράτειας εχεμύθειας είναι ότι ο πολιτικός τομέας δεσμεύεται στα συμφέροντα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών με αποτέλεσμα να μην μπορεί να υπάρξει οποιουδήποτε είδους αντίσταση σε αυτές τις υπεράκτιες δραστηριότητες. Ο κίνδυνος ότι δημοκρατικές πολιτικές διεργασίες θα παρέμβουν και θα εμποδίσουν κάποιους να βγάλουν (ή να δεχτούν) λεφτά είναι μικρός ή μηδενικός. Σ' αυτό το σημείο λοιπόν το πιο παράδοξο αυτού του υπεράκτιου κόσμου είναι ότι αυτές οι ζώνες της ελευθερίας γίνονται συχνά τόποι καταπίεσης που δεν εγκρίνουν καμία κριτική. (Oshri, 2011)

Απαλλαγμένοι από εγχώριες προκλήσεις και εναλλακτικές απόψεις, οι τόποι αυτοί έχουν εμποτιστεί από μια διάχυτη αντεστραμμένη ηθική, όπου πλέον αποδεχόμαστε το γεγονός να κλείνουμε τα μάτια στην διαφθορά και το έγκλημα

θεωρώντας το σωστή επιχειρηματική πράξη ενώ αποτελεί σοβαρό αδίκημα για κάποιον ο οποίος θέλει να καταγγείλει τις οποιεσδήποτε παράνομες πράξεις. Ο ειλικρινής ατομισμός έχει μεταμορφωθεί σε αδιαφορία, ακόμα και περιφρόνηση, για τη δημοκρατία και, γενικά, τις κοινωνίες. (Oshri, 2011)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΙ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΙ

2.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο όρος φορολογικός παράδεισος είναι για τις χώρες οι οποίες δεν φορολογούν τις υπεράκτιες εταιρείες ή τους προσφέρουν μια πιο ευνοϊκή φορολόγηση. Οι φορολογικοί παράδεισοι απασχολούν διεθνείς οργανισμούς, όπως ο ΟΟΣΑ ο οποίος με βάση κριτήρια, όπως αυτά της διαφάνειας και της φορολόγησης χαρακτηρίζει μία χώρα ως φορολογικό παράδεισο και δημοσιεύει πίνακες των χωρών αυτών. (Sky, 1998)

Οι δικαιοδοσίες που προσφέρουν offshore (υπεράκτιες) υπηρεσίες μπορούν να διαιρεθούν σε τρεις κατηγορίες:

- Στην πρώτη κατηγορία είναι εκείνες οι δικαιοδοσίες που δεν επιβάλλουν καμία φορολογία.
- Στη δεύτερη κατηγορία υπάρχουν δικαιοδοσίες που προσφέρουν φορολογικά κίνητρα. Στην περίπτωση αυτή υπάρχουν τρεις υποκατηγορίες: Πρώτον είναι εκείνες που προβλέπουν πλήρη φορολογική εξαίρεση. Υπάρχει μία δεύτερη υποκατηγορία αυτών των φορολογικών δικαιοδοσιών οι οποίες προσφέρουν χαμηλή φορολόγηση. Τέλος σε αυτή την υποκατηγορία είναι εκείνες οι δικαιοδοσίες οι οποίες προσφέρουν ειδικό καθεστώς στις Holding εταιρείες.
- Η τρίτη κατηγορία των offshore δικαιοδοσιών είναι εκείνες οι οποίες αν και γενικά έχουν υψηλή αναλογία φόρων προσφέρουν ευκολίες στις μη εγκατεστημένες (non resident) εταιρείες. (Sky, 1998)

2.2 ΠΟΙΟΙ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΙ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΙ

Ο τελευταίος πίνακας που κοινοποιήθηκε από τον ΟΟΣΑ περιέχει τα πιο κάτω κράτη: (Δουβής. 2008)

- Ø Ανδόρα
- Ø Ανγκουίλα - εξαρτώμενο έδαφος του Ην. Βασιλείου

- Ø Αντίγκουα και Μπαρμπούντα
- Ø Αρούμπα - που ανήκει στην Ολλανδία
- Ø Κοινοπολιτεία των Μπαχάμες
- Ø Μπαχρέιν
- Ø Μπελίζ
- Ø Βρετανικοί Παρθένοι νήσοι - εδάφη του Ην. Βασιλείου
- Ø Νήσοι του ΚΟΥΚ - εξαρτώμενο έδαφος της Ν. Ζηλανδίας
- Ø Δομινικανή Δημοκρατία
- Ø Γιβραλτάρ - εξαρτώμενο έδαφος του Ην. Βασιλείου
- Ø Γρενάδα
- Ø Γκέρνσει-Σαρκ- Αλδερνέι - εξαρτώμενα εδάφη από το στέμμα της

Αγγλίας

- Ø Νήσος του Μαν - εξαρτώμενο έδαφος από το στέμμα της Αγγλίας
- Ø Τσέρσει - εξαρτώμενο έδαφος από το στέμμα της Αγγλίας
- Ø Λιβερία
- Ø Πριγκιπάτο του Λιχτενστάιν
- Ø Δημοκρατία των Μαλδίβων
- Ø Δημοκρατία των νήσων Μάρσαλ
- Ø Πριγκιπάτο του Μονακό
- Ø Μοντσεράτ - έδαφος του Ην. Βασιλείου
- Ø Δημοκρατία του Ναούρου
- Ø Ολλανδικές Αντίλλες - έδαφος της Ολλανδίας
- Ø Νιούι - συνδεδεμένο με τη Ν. Ζηλανδία
- Ø Παναμάς
- Ø Σαμόα
- Ø Δημοκρατία των Σεϋχέλλες
- Ø Αγ. Λουκία
- Ø Ομοσπονδία του Αγ. Χριστόφορου και Νέβις
- Ø Αγ. Βικέντιος και Γκρεναντίνες
- Ø Τόνγκα
- Ø Παρθένα νησιά των Η.Π. Α.
- Ø Δημοκρατία του Βανουάτου

Για καλύτερη κατανόηση της σημασίας των φορολογικών παραδείσων παραθέτονται κάποια χαρακτηριστικά παραδείγματα.

2.3 ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΑΡΑΔΕΙΣΩΝ

ΑΝΔΟΡΑ

Τοποθεσία: Τα πριγκιπάτο της Ανδόρας βρίσκεται στα Πυρηναία όρη ανάμεσα στη Γαλλία και την Ισπανία και έχει πληθυσμό περίπου 50.000 κατοίκους. Πρωτεύουσά του είναι η Andorra la Vella.

Γλώσσα: Η επίσημη γλώσσα είναι τα Καταλανικά αλλά ομιλούνται ευρέως τα Γαλλικά και τα Ισπανικά εξαιτίας των κοινωνικών και οικονομικών σχέσεων με τις γειτονικές χώρες.

Νόμισμα: Νόμισμά της ήταν το Γαλλικό φράγκο και η Ισπανική πεσέτα. Τώρα είναι το ευρώ.

Συναλλαγματικοί έλεγχοι: Δεν υπάρχουν περιορισμοί στην εισαγωγή και εξαγωγή συναλλάγματος. Πολιτική κατάσταση. Ελέγχεται από κοινού από το Ισπανικό Bishop της Urgel και τον Πρόεδρο της Γαλλίας αλλά στην πράξη υπάρχει το Γενικό Συμβούλιο που εκλέγεται από το λαό.

Νομικό σύστημα: Η Ανδόρα έχει Αστικό Δίκαιο. Η βάση του δικαίου της είναι το Ρωμαϊκό, το Καταλανικά και η παράδοση. Υπάρχουν ποινικές, αστικές και διοικητικές δικαιοδοσίες.

Οικονομικό και επιχειρηματικό κλίμα: Τα έσοδά της πηγάζουν κυρίως από τον τουρισμό και τα αφορολόγητα καταστήματα. Δεν είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και είναι γνωστή σαν αφορολόγητη (duty free) ζώνη. Υπάρχουν δυσκολίες για τη σύσταση μιας offshore οντότητας, αλλά έχει φορολογικά πλεονεκτήματα γι' αυτούς που μπορούν να φτιάξουν μια εταιρεία εκεί.

Φορολογία: Η Ανδόρα δεν έχει Φ.Π.Α. και φόρο εισοδήματος Υπάρχει σοβαρή λαϊκή αντιπάθεια σε κάθε είδους φορολογία. Η βαριά ανάσα της Γαλλίας στο λαμό της Ανδόρας και το ανεπιθύμητο δημιουργίας κάθε είδους offshore με

οποιαδήποτε έννοια, δημιουργεί μεγάλες δυσκολίες. Η δυνατότητα σύστασης εταιρείας και εξεύρεσης υπηκόων είναι ιδιαίτερα περιορισμένη. Οι τράπεζες είναι υψηλής εμπιστοσύνης και δεν υπάρχουν συναλλαγματικοί έλεγχοι. Για ειλικρινείς καθιερωμένους offshore επενδυτές η χώρα παρέχει δυνατότητες. Οι εγκατεστημένες εταιρείες (resident) δεν έχουν φόρο εισοδήματος, φόρο κεφαλαίου και παρακρατούμενους φόρους. Το τραπεζικό απόρρητο προστατεύεται από ειδικό νόμο, καθώς επίσης και από τον Ποινικό Κώδικα.

Ξένες εταιρείες: Μόνο οι ασφαλιστικές εταιρείες μπορούν να δημιουργήσουν υποκαταστήματα στην Ανδόρα. Τα υποκαταστήματα ξένων ασφαλιστικών εταιρειών δεν υπόκεινται σε κανένα άμεσο φόρο.

Τελωνειακοί δασμοί: Επιβάλλονται στα εισαγόμενα αγαθά στην Ανδόρα σύμφωνα με την Τελωνειακή Ένωση με τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι δασμοί που επιβάλλονται στα εισαγόμενα αγαθά από τρίτες χώρες είναι εκείνοι που επιβάλλονται και από τις άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για τα αγαθά παραγωγής χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπάρχει ελεύθερη κυκλοφορία.

Συμβάσεις αποφυγής διπλής φορολογίας: Η Ανδόρα δεν έχει υπογράψει συμφωνία με καμία χώρα.

Offshore Οικονομικό Κέντρο: Επειδή η Ανδόρα δεν επωφελείται από συμβάσεις αποφυγής διπλής φορολογίας, η πρακτική χρήση της ως Διεθνές Offshore Οικονομικό Κέντρο πρέπει να συμπληρώνεται από μία αποτελεσματική συμφωνία αγοράς, η οποία διευκολύνει την πληρωμή ή αποτελεί δίαυλο για τα μερίσματα, τα κέρδη και τα δικαιώματα μέσω μιας τρίτης χώρας με την οποία η χώρα έδρας της μητρικής εταιρείας έχει συμφωνία αποφυγής διπλής φορολογίας και η οποία τρίτη χώρα επιτρέπει τη φορολογικά αποτελεσματική διοχέτευση αυτών των πληρωμών στην εταιρεία της Ανδόρας. (Shaxson, 2011)

ΒΡΕΤΑΝΙΚΟΙ ΠΑΡΘΕΝΟΙ ΝΗΣΟΙ

Τοποθεσία: Τα British Virgin Islands είναι μία ομάδα φημισμένων νησιών περίπου 60 μίλια ανατολικά του Puerto Rico. Αποτελούνται από 40 μικρά νησιά. Είναι μέρος στο ίδιο αρχιπέλαγος όπου και τα Virgin Islands των Ηνωμένων

Πολιτειών. Τα τέσσερα μεγαλύτερα νησιά των British Virgin Islands είναι: Tortola και Beef Island. Virgin Gorda, Anegata και Jost van Dyke.

Πολιτική κατάσταση: Είναι μία χώρα που τελεί υπό την προστασία του Ηνωμένου Βασιλείου. Αυτό κυβερνάται από το 1967 και είναι μέλος της Κοινοπολιτείας. Η διοίκηση ασκείται από ένα ειδικό Συμβούλιο αποτελούμενο από τον Κυβερνήτη, ο οποίος διορίζεται από το Υπουργείο Εξωτερικών του Ηνωμένου Βασιλείου, τον Πρωθυπουργό, τρεις άλλους υπουργούς και το Γενικό Εισαγγελέα. Ο Πρωθυπουργός είναι και υπουργός Οικονομικών και επικεφαλής της υπηρεσίας μετανάστευσης,

Ο Κυβερνήτης είναι υπεύθυνος για τις εξωτερικές υποθέσεις, τις αστυνομικές υπηρεσίες και την ασφάλεια. Η χώρα δεν έχει ανταποικιακή πολιτική και η προσαρμογή της στην αμερικάνικη οικονομία δεν αφήνει περιθώρια ανάπτυξης αντικαπιταλιστικής νοοτροπίας.

Νομικό σύστημα: Το νομικό και δικαστικό σύστημα είναι αυτό του Αγγλικού δικαίου.

Γλώσσα: Η γλώσσα είναι η Αγγλική.

Νόμισμα: Το νόμισμά της είναι το δολάριο των Η.Π.Α

Επιχειρηματικό κλίμα: Η κεντρική βιομηχανία στα BVI είναι ο τουρισμός που περιλαμβάνει ξενοδοχεία, κρουαζιερόπλοια και ναυλώσεις ιστιοφόρων. Η οικονομία είναι σταθερή και το επίπεδο ζωής από τα υψηλότερα της Καραϊβικής.

Οικονομικά ινστιτούτα: Διεθνείς τράπεζες και γραφεία trusts αντιπροσωπεύονται στα British Virgin Islands.

Εμπιστευτικότητα: Δεν υπάρχει ειδική νομοθεσία απορρήτου ή εμπιστευτικότητας αλλά ο Αστικός Κώδικας προβλέπει κυρώσεις εναντίον εκείνων που κρίνονται ένοχοι για παραβίαση της εμπιστευτικότητας.

Οικονομία: Η οικονομία της είναι προσαρμοσμένη στην Η. Π. Α. και των Virgin islands των Η.Π.Α Πα ένα διεθνή φορολογικό σχεδιασμό το πλέον ελκυστικό στα British Virgin Islands είναι η δημιουργία εταιρειών διεθνών

δραστηριοτήτων, που διευκολύνεται από το νόμο περί «International Business Company» (IBC) του 1984.

Καμία IBC εταιρεία δεν επιτρέπεται να δραστηριοποιηθεί σε τοπικές επιχειρήσεις καθώς και σε τραπεζικές εργασίες και ασφάλειες. Μία εταιρεία που θα συσταθεί σύμφωνα με το νόμο ως International Business Company, εάν είναι εγκατεστημένη (διευθύνεται και ελέγχεται στα BVI) υπόκειται σε φόρο 15% για όλα τα εισοδήματα που αποκτά σε όλο τον κόσμο.

Τα BVI έχουν φόρο εισοδήματος, αλλά όχι φόρο κεφαλαίου ή φόρο στα κέρδη κεφαλαίου ή φόρο κληρονομιάς. Το φορολογικό τους σύστημα είναι μία απλοποιημένη έκδοση του Αγγλικού αλλά όπως και οι άλλες Βρετανικές εξαρτήσεις προσφέρουν αφορολόγητο στα ξένα εισοδήματα των trusts, των οποίων οι δικαιούχοι (beneficiaries) δεν είναι υπήκοοι της χώρας. Τα trusts που συνιστώνται βάσει του νόμου των BVT υποστηρίζονται από τα δικαστήρια των BVI ακόμα και εάν δεν έχουν άλλη σχέση με τη χώρα.

Οι εταιρείες διεθνών δραστηριοτήτων (IBC) που έχουν συσταθεί στα BVT έχουν σημειώσει μία σημαντική επιτυχία εάν λάβα κανείς υπόψη του ότι τα μισά των Κυβερνητικών εσόδων προέρχονται από τα δικαιώματα που εισπράττουν από αυτές τις εταιρείες.

Περισσότερες από 190.000 τέτοιες εταιρείες έχουν συσταθεί και ο αριθμός συνεχώς αυξάνεται. Μία IBC (International Business Company) εξαιρείται των φόρων επί των κερδών και όλων των μερισμάτων, μετοχών, ενοικίων, δικαιωμάτων, δεν καταβάλλονται τέλη χαρτοσήμου στη μεταβίβαση του μετοχικού κεφαλαίου.

Όμως μία IBC δεν μπορεί να δραστηριοποιείται εντός των BVI, να κατέχει ακίνητα ή να δραστηριοποιείται στον τραπεζικό χώρο ή τις ασφάλειες ή να δημιουργήσει εγκατεστημένο (resident) γραφείο για εταιρείες. Μπορεί όμως να ανοίξει τραπεζικό λογαριασμό, να χρησιμοποιήσει επαγγελματικές υπηρεσίες, να τηρεί λογιστικά στοιχεία, να συναντώνται οι μέτοχοι ή οι διευθυντές ή να κατέχουν τοπικές μετοχές ή άλλα χρεόγραφα στη χώρα.

Για τη σύσταση απαιτείται ένα εγκατεστημένο γραφείο και ένα εγκατεστημένο πρακτορείο στα BVI και η εταιρεία οφείλει να πληρώσει δικαιώματα για την Κυβέρνηση \$300 που αφορούν τη σύσταση και \$300 ετησίως. Εάν το δηλωμένο κεφάλαιο ξεπερνά τα \$50.000 τα δικαιώματα για την Κυβέρνηση είναι \$ 1000.

Η χώρα φιλοξενεί επίσης Mutual Funds (αμοιβαία κεφάλαια) ιδιωτικά και μη. Θεωρείται από τις κυρίαρχες δικαιοδοσίες στη φιλοξενία των Mutual Funds και υπολογίζεται ότι έχουν συσταθεί περισσότερα από 1500 Funds που περιλαμβάνουν περιουσίες 35 δις δολάρια.

Υπάρχει μία συμφωνία με τις Η.Π.Α που καλύπτει την παροχή πληροφοριών για εγκληματικές δραστηριότητες αλλά δεν περιλαμβάνει την παροχή φορολογικών πληροφοριών. Οι τράπεζες οι εταιρείες που δραστηριοποιούνται στα trusts κα. Οι ασφαλιστικές εταιρείες για να συσταθούν χρειάζονται άδεια λειτουργίας από τα BVI.

ΠΑΝΑΜΑΣ

Ο Παναμάς είναι ένα από τα πλέον σοβαρά οικονομικά κέντρα του Δυτικού Ημισφαιρίου.

Τοποθεσία: Βρίσκεται στη Κεντρική Αμερική ανάμεσα στην Κόστα Ρίκα και την Κολομβία. Είναι ο συνδετικός κρίκος μεταξύ της Κεντρικής και Νότιας Αμερικής. Η έκτασή του είναι περίπου 77 .082 τετραγωνικά χιλιόμετρα.

Το κανάλι του Παναμά είναι περίπου 50 μίλια μήκος και ενώνει τον Ατλαντικό και Ειρηνικό Ωκεανό. Το κανάλι του Παναμά είναι στη δικαιοδοσία των Ηνωμένων Πολιτειών από την 1 Οκτωβρίου 1977. Πολιτική κατάσταση.

Η Δημοκρατία του Παναμά είναι κυρίαρχο ανεξάρτητο κράτος με δημοκρατική και αντιπροσωπευτική κυβέρνηση. Το κράτος συνίσταται από την εκτελεστική, τη νομοθετική και δικαστική εξουσία που είναι ανεξάρτητες μεταξύ τους.

Νομικό σύστημα: Ισχύει το Αστικό Δίκαιο που είναι βασισμένο στο Ρωμαϊκό. Η νομοθετική εξουσία εκδίδει τους νόμους και η εκτελεστική τους εφαρμόζει Η δικαστική εξουσία υπάγεται στο Ανώτατο Δικαστήριο.

Γλώσσα: Η επίσημη γλώσσα είναι τα Ισπανικά αλλά η πλειονότητα του πληθυσμού ομιλεί Αγγλικά.

Νόμισμα: Το νόμισμα είναι το Balboa που διαιρείται σε 100 σεντς. Το δολάριο των Η. ΠΑ είναι το νόμισμα των συναλλαγών στον Παναμά και χρησιμοποιείται αντί του Balboa.

Ξένες επενδύσεις: Από την ανεξαρτησία του από την Κολομβία το 1903 οι Κυβερνήσεις του Παναμά παραδοσιακά υποδέχονται ξένες επενδύσεις και διαφημίζουν ένα εξαιρετικά ελκυστικό επενδυτικό περιβάλλον. Δεν υπάρχουν απαιτήσεις στην δημιουργία Joint venture και η μόνη υποχρέωση που υπάρχει είναι οι δραστηριότητες να γίνονται έξω από τον Παναμά.

Οι δυνατότητες οφέλους και κινήτρων στις επιχειρήσεις στον Παναμά το έχουν καταστήσει ένα από τα πλέον σοβαρά διεθνή τραπεζικά κέντρα στο Δυτικό Ημισφαίριο. Μερικά από τα οφέλη και κίνητρα είναι:

- Δεν υπάρχει κεντρική τράπεζα και δεν υπάρχουν νομισματικοί περιορισμοί ή συναλλαγματικοί έλεγχοι.
- Δεν υπάρχουν απαιτούμενα για την κατάθεση κεφαλαίων. ,
- Δεν υπάρχουν φόροι ή περιορισμοί στα funds που πηγαίνουν στον Παναμά ή φεύγουν από τον Παναμά.
- Δεν υπάρχει μηχανισμός ελέγχου του επαναπατρισμού των κεφαλαίων ή εισοδημάτων.
- Η εμπιστευτικότητα είναι απόλυτη
- Δεν υπάρχουν συναλλαγματικοί έλεγχοι

Εμπιστευτικότητα- Απόρρητο: Ο νόμος περί τραπεζών εγγυάται το απόρρητο σε κάθε είδους τραπεζικές εργασίες. Εξαιρέση αποτελεί η διερεύνηση προϊόντων εγκληματικών πράξεων, όπου Οικονομικό Ινστιτούτο και οι επαγγελματίες είναι υποχρεωμένοι να δώσουν τις απαιτούμενες πληροφορίες για τις υποθέσεις των πελατών τους. Εκεί καταθέτουν τα στοιχεία προκειμένου να ερευνηθούν από το Ανώτατο Εποπτικό Όργανο. Το Ανώτατο Δικαστήριο του Παναμά έχει αποφανθεί για την υποχρέωση παροχής στοιχείων σε υποθέσεις ξεπλύματος χρήματος από διακίνηση ναρκωτικών. Εταιρείες του Παναμά

Δημιουργία: Το Σύνταγμα του Παναμά δεν προβλέπει διάκριση μεταξύ των εγχωρίων και ξένων εταιρειών και οι δύο είναι ίσες απέναντι στο νόμο. Δεν υπάρχουν διαφορές ανάμεσα στις Παναμέζικες και ξένες εταιρείες ως προς τις προϋποθέσεις δημιουργίας. Οι ξένες εταιρείες μπορούν να δραστηριοποιούνται σε όλα τα αντικείμενα στον Παναμά εκτός από το λιανικό εμπόριο, το οποίο είναι αποκλειστικής αρμοδιότητας των Παναμέζικων εταιρειών.

Ο Εμπορικός Κώδικας του 1927, ο γενικός εμπορικός νόμος και ο νόμος για τις εταιρείες περιορισμένης ευθύνης του 1996 δημιουργούν διαφορετικούς τύπους νομικών οντοτήτων, οι οποίοι μπορούν να υιοθετηθούν για την δραστηριοποίηση σε επιχειρηματικές ασχολίες.

Για κάθε εμπορική επιχείρηση πρέπει το εταιρικό καταστατικό να είναι συμβολαιογραφικό έγγραφο. Κάθε καταστατικό πρέπει να κατατίθεται στο Μητρώο για καταχώρηση.

Σύσταση μιας Παναμέζικης εταιρείας: Η καθιερωμένη διαδικασία είναι η σύνταξη του καταστατικού της εταιρείας από δύο δικηγόρους και στη συνέχεια η μεταβίβαση των μετοχών τους στον πελάτη.

Τα άρθρα του καταστατικού της εταιρείας πρέπει να εμπεριέχουν τις παρακάτω βασικές πληροφορίες:

- Ø Όνομα και διεύθυνση των εταίρων.
- Ø Όνομα της εταιρείας.
- Ø Βασικό σκοπό της εταιρείας που μπορεί να επιδιώξει κάθε νόμιμη δραστηριότητα.
- Ø Το ποσό του εγκεκριμένου κεφαλαίου και αριθμός μετοχών στις οποίες μερίζεται το κεφάλαιο. Ακόμα πρέπει να ορισθεί η αξία των μετοχών ή πρέπει να υπάρχει σημείωμα που να δηλώνεται ότι οι μετοχές δεν έχουν αξία. Οι μετοχές μπορεί να είναι διαφορετικής κατηγορίας αξίας και δικαιωμάτων. Μπορεί να εκδοθούν ανώνυμες ή ονομαστικές ή και τα δύο.
- Ø Την εγκατάσταση της εταιρείας και το όνομα και τη διεύθυνση του εγκατεστημένου πράκτορα, ο οποίος πρέπει να είναι ένας δικηγόρος στον Παναμά.
- Ø Διάρκεια της εταιρείας.

Ø Ονόματα και διευθύνσεις των δικηγόρων (πρέπει να είναι τουλάχιστον τρεις) και τα ονόματα των υπαλλήλων που μπορεί να είναι τα ίδια με των διευθυντών. Ένα πρόσωπο μπορεί να έχει περισσότερα από ένα γραφείο ταυτόχρονα. Διευθυντές και υπάλληλοι μπορεί να μην είναι Παναμέζοι.

NEBADA

Τοποθεσία: Η Νεβάδα είναι πολιτεία των Ηνωμένων Πολιτειών.

Επιχειρηματικό κλίμα: Οι νομικοί του περιορισμοί είναι ελάχιστοι και οι γραφειοκρατικοί μηχανισμοί ιδιαίτερα ελαστικοί.

Νομικό σύστημα: Ακολουθείται το αμερικάνικο δίκαιο και εντάσσεται στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής.

Επιχειρηματικό κλίμα: Οι επιχειρήσεις της Νεβάδας μπορούν να αγοράζουν, πουλούν, διακρατούν ή να μεταβιβάζουν μετοχές τους, καθώς να εκδίδουν μετοχές ή μερίδια έναντι υπηρεσιών εργασίας κεφαλαίου, ακίνητης περιουσίας. Οι Διευθυντές καθορίζουν την αξία αυτών των συναλλαγών. Οι απαιτήσεις δήλωσης στοιχείων είναι ελάχιστες.

Μετοχές – μέτοχοι: Οι μετοχές των επιχειρήσεων στη Νεβάδα μπορεί να εκδίδονται ανώνυμες για λόγους απορρήτου. Δεν απαιτείται από τις επιχειρήσεις να γνωστοποιούν τα στοιχεία του Αντιπροέδρου. Έτσι οι Αντιπρόεδροι μπορούν να κατέχουν την επιχείρηση μέσω ανώνυμων μεριδίων ή μετοχών και να μη γνωστοποιούνται τα στοιχεία τους. Οι μέτοχοι, οι διευθυντές και οι υπάλληλοι γραφείου δεν είναι απαραίτητο να διαμένουν στη Νεβάδα.

Οι Διευθυντές των επιχειρήσεων δεν απαιτείται να είναι και μέτοχοι ενώ οι υπάλληλοι και οι Διευθυντές των επιχειρήσεων (Corporation) ή των LTO, δεν έχουν προσωπική ευθύνη όταν ενεργούν πολιτικές και πρακτικές για λογαριασμό της επιχείρησης.

Φορολογικό σύστημα: Δεν υφίστανται προσωπικοί φόροι και φόροι εισοδήματος στη Νεβάδα. Δεν υπάρχουν τέλη επιτηδεύματος. Οι επιχειρήσεις της Νεβάδας δικαιούνται βάσει νόμου πολλές φοροαπαλλαγές, όχι όμως και οι

ιδιώτες. Δεν υπάρχει συνεργασία των αρχών με το IR.S και τα στοιχεία των μετόχων των επιχειρήσεων δε δηλώνονται στις αρχές.

ΛΙΒΕΡΙΑ

Τοποθεσία: Χώρα της Αφρικής μεταξύ της Ακτής Ελεφαντοστού, της Νέας Γουινέας και της Σιέρα Λεόνε.

Γλώσσα: Επίσημη γλώσσα είναι η Αγγλική.

Νόμισμα: Το δολάριο των Ηνωμένων Πολιτειών χρησιμοποιείται ελεύθερα

Συναλλαγματικοί έλεγχοι: Δεν υπάρχουν συναλλαγματικοί έλεγχοι

Νομικό σύστημα: Το νομικό σύστημα της Λιβερίας είναι του μοντέλου των Ηνωμένων Πολιτειών. Είναι για πολλά χρόνια οι πλέον πρόσφορες ως οχήματα μηδενικής φορολογίας. Οι Λιβεριανές εταιρείες χρησιμοποιούνται για πολλά χρόνια στο τομέα της ναυτιλίας. Η Λιβερία με βάση το τονάζ είναι η πρώτη σε καταχωρήσεις πλοίων στον κόσμο, πέραν όμως της ναυτιλίας είναι δυνατόν να αναπτυχθούν διεθνείς επιχειρήσεις κάθε είδους. Οι χρήστες των Λιβεριανών εταιρειών δε χρειάζεται να γνωρίζουν πολλά για τη Λιβερία Πολλοί από αυτούς δεν γνωρίζουν καν που βρίσκεται γεωγραφικά η Λιβερία Το μόνο που χρειάζεται είναι η διατήρηση ενός πρακτορείου εγγραφής στη Λιβερία. Επιχειρήσεις που εξειδικεύονται στη φροντίδα των Λιβεριανών εταιρειών διατηρούν γραφεία στη Νέα Υόρκη, το Λονδίνο, το Hong Kong και αλλού.

Ένα χρήσιμο και μακράς διάρκειας μέτρο για τις Λιβεριανές εταιρείες, που τώρα έχει υιοθετηθεί και από μερικές άλλες δικαιοδοσίες, είναι ότι επιτρέπεται το όνομα της εταιρείας να περιλαμβάνει οποιοσδήποτε λέξεις ή υποδεικνυόμενες συντομεύσεις για μία εταιρεία περιορισμένης ευθύνης Π.χ. Corporation, Company, Limited, Societe Anonyme, Corp., Inc., Ltd, S.A. κ.λπ. Το όνομα της εταιρείας μπορεί να είναι σε οποιαδήποτε γλώσσα που χρησιμοποιεί λατινικούς χαρακτήρες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

OFFSHORE ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

3.1 ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Στην Ελλάδα το θεσμικό της πλαίσιο για τη λειτουργία υπεράκτιων επιχειρήσεων βασίζεται στον α.ν. 89/1967 «περί εγκαταστάσεως εν Ελλάδι αλλοδαπών εμποροβιομηχανικών εταιρειών», όπως αυτός συμπληρώθηκε και τροποποιήθηκε μεταγενέστερα κυρίως από τους α.ν. 378/1968, ν. 27/1975 και 814/1978. Επίσης, ειδικά για τις αλλοδαπές τεχνικές επιχειρήσεις ισχύει ανάλογο προνομιακό καθεστώς με βάση τον νόμο 4171/61. (Δουβής, 2008)

Στη συνέχεια θα πραγματοποιηθεί ανάλυση σχετικά με την νομοθεσία των μορφών των υπεράκτιων επιχειρήσεων. Πιο συγκεκριμένα:

Όσον αφορά τις **εμποροβιομηχανικές επιχειρήσεις** αναφέρεται στο άρθρο 1 του α.ν. 89/67 ότι: «στο προνομιακό offshore καθεστώς κατά το ελληνικό δίκαιο, μπορεί κατ' αρχήν να υπαχθεί κάθε αλλοδαπή εμποροβιομηχανική εταιρεία, ανεξάρτητα από τον τύπο ή τη μορφή που αυτή έχει στον τόπο της νόμιμης εγκατάστασης της». Σχετικά με τις **ναυτιλιακές επιχειρήσεις** με βάση τον α.ν. 378/68 και το άρθρο 25 παρ. 1 ν. 27/75, όπως αυτό τροποποιήθηκε από το άρθρο 28 ν. 814/78 αναφέρεται ότι: «ορίζονται υποκαταστήματα αλλοδαπών επιχειρήσεων οποιουδήποτε τύπου ή μορφής, τα οποία ασχολούνται αποκλειστικά με τη διαχείριση, την εκμετάλλευση, την ναύλωση, την ασφάλιση, τον διακανονισμό αβαριών, τη μεσιτεία αγοραπωλησιών, ναυπηγήσεων, ναυλώσεων ή ακόμα και ασφαλίσεων πλοίων, υπό ελληνική ή ξένη σημαία άνω των χιλίων κόρων ολικής χωρητικότητας, με εξαίρεση τα επιβατικά ατμοπλοϊκά πλοία καθώς επίσης και τις εταιρείες που ασχολούνται με την αντιπροσώπευση παρόμοιου αντικειμένου επιχειρήσεων». (Δουβής, 2008)

Για τους **Πιστωτικούς Οργανισμούς** οι οποίοι δραστηριοποιούνται εκτός Ελλάδας στον α.ν. 89/67 αναφέρεται ότι: «έχουν το δικαίωμα να συναλλάσσονται αποκλειστικά με φυσικά ή νομικά πρόσωπα, ανεξαρτήτως της εθνικότητας. Εξαιρέση αποτελούν οι μόνιμοι κάτοικοι εξωτερικού με ελληνικές ή αλλοδαπές τράπεζες που λειτουργούν νόμιμα στην Ελλάδα, με εξωχώριες επιχειρήσεις

εγκατεστημένες στην Ελλάδα υπό το καθεστώς του α.ν. 89/67 και με ελληνικές ναυτιλιακές επιχειρήσεις, όπου τα πλοία τους εκτελούν πλόες εκτός ελληνικών υδάτων. Επίσης, τα έσοδά τους σε συνάλλαγμα είναι υποχρεωτικά εκχωρητέα στην Τράπεζα Ελλάδας καθώς και με την ίδια την Τράπεζα της Ελλάδος και το Ελληνικό Δημόσιο». (Δουβής, 2008)

Για τις **τεχνικές επιχειρήσεις** με βάση το άρθρο 9 του ν. 4171/61, όπως αυτό αντικαταστάθηκε από το άρθρο 23 παρ. 3 ν. 1262/82, αναφέρεται ότι: «*οι τεχνικές επιχειρήσεις, έχουν το δικαίωμα, εφόσον το κρίνουν σκόπιμο, να επιλέξουν απευθείας το καθεστώς του α.ν. 89/67 ως υπαγόμενες γενικότερα στην έννοια των εμποροβιομηχανικών επιχειρήσεων*». (Δουβής, 2008)

Για την ίδρυση των παραπάνω μορφών υπεράκτιων εταιρειών και τη δραστηριοποίηση τους στην Ελλάδα θα πρέπει να τηρούνται ορισμένες προϋποθέσεις όπως:

Για τις **εμποροβιομηχανικές επιχειρήσεις** θα πρέπει να ισχύουν τα εξής:

- Η λήψη σχετικής άδειας από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας (ΥΠ.ΕΘ.Ο.) με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού.
- Στην αίτηση θα πρέπει να αναφέρεται η ιθαγένεια της επιχείρησης, ο τύπος σύστασης κατά το δίκαιο της χώρας της κύριας λειτουργίας της, η μορφή με την οποία προτίθεται να λειτουργήσει εξωχώριως στην Ελλάδα, δηλαδή ως υποκατάστημα, πρακτορείο ή γραφείο της μητρικής επιχείρησης, το αντικείμενο της καθώς και τα στοιχεία του προσώπου που θα είναι επικεφαλής της offshore επιχείρησης.
- Η αιτούσα επιχείρηση πρέπει επίσης να δηλώνει αν είναι διατεθειμένη να καταθέσει ως εχέγγυο για την ομαλή εξωχώρια λειτουργία της τραπεζική εγγύηση υπό τη μορφή εγγυητικής επιστολής (ε/ε) από αναγνωρισμένη τράπεζα του εσωτερικού ή του εξωτερικού. (Αυγερινού, 2007)

Σχετικά με τις *ναυτιλιακές επιχειρήσεις*, με βάση τον α.ν. 89/67 και 378/68 απαραίτητες προϋποθέσεις είναι:

- Η έγκριση με απόφαση των Υπουργών Εμπορικής Ναυτιλίας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, η οποία ισχύει για πέντε χρόνια αφού προηγηθεί ανάλογη αίτηση της ενδιαφερόμενης επιχείρησης με όλα τα στοιχεία του άρθρου 1 α.ν. 89/67.
- Ανεξάρτητα αν πρόκειται για αλλοδαπή ή ελληνική εξωχώρια ναυτιλιακή επιχείρηση, αυτή θα πρέπει να καλύπτει τα έξοδα λειτουργίας στην Ελλάδα με την εισαγωγή συναλλάγματος,
- Η παροχή εγγύησης για την ομαλή λειτουργία της. (Αυγερινού, 2007)

Όσον αφορά τους *Πιστωτικούς Οργανισμούς* θα πρέπει:

- Να υποβληθεί αίτηση στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και να υπάρξει έγκριση.
- Να υπάρξει δήλωση, η οποία θα αφορά το ύψος των κεφαλαίων του εν λόγω οργανισμού, καθώς και τη διεθνώς αναγνωρισμένη φερεγγυότητα και εμπειρία του στις διεθνείς χρηματοπιστωτικές συναλλαγές.
- Να υπάρξει βεβαίωση των αρμόδιων αλλοδαπών αρχών περί της νόμιμης λειτουργίας του ενδιαφερόμενου οργανισμού στην έδρα του.
- Να υπάρξει βεβαίωση περί της δυνατότητας διενέργειας πράξεων επί συναλλάγματος.
- Να υπάρξει αντίγραφο της απόφασης του Δ.Σ. του ενδιαφερόμενου φορέα περί ίδρυσης εξωχώριας πιστωτικής μονάδας στην Ελλάδα με σκοπό την διενέργεια χρηματοπιστωτικών εργασιών, μαζί με τον ακριβή τόπο εγκατάστασης.
- Να υπάρξουν αντίγραφα των ισολογισμών του αιτούντα των τριών τελευταίων ετών.
- Να συνυποβληθεί με την αίτηση του αλλοδαπού φορέα υπεύθυνη δήλωση, με την οποία θα αναλαμβάνει την υποχρέωση εισαγωγής, πριν την έναρξη λειτουργίας της εξωχώριας μονάδας του στην Ελλάδα, συναλλάγματος για την αντιμετώπιση των δαπανών πρώτης εγκατάστασης. (Αυγερινού, 2007)

3.2 ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ OFFSHORE ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

Στην Ελλάδα, το 2002 με αφορμή την τεράστια αύξηση στο φαινόμενο των υπεράκτιων εταιρειών λόγω τεράστιου οικονομικού συμφέροντος από την μεριά των ελλήνων επιχειρηματιών ψηφίζεται το νομοσχέδιο 3091/2002 και 3052/2002 για την φορολογική αντιμετώπιση των υπεράκτιων εταιρειών. Το γεγονός ότι υπήρχε μια τάση ιδρύσεως τέτοιου είδους εταιρειών παγκοσμίως, επηρέασε σε μεγάλο βαθμό τους επιχειρηματίες στην Ελλάδα, οι οποίοι θεώρησαν ότι η σύσταση αυτών καθορίζει την επιτυχία στις δραστηριότητες τους. (Δουβής, 2008)

Παράλληλα, η σύσταση τέτοιου είδους εταιρειών αποτελούσε μέχρι να ψηφιστεί το νομοσχέδιο, ένα μυστήριο καθώς δεν ήταν με σαφήνεια προσδιορισμένοι οι κανόνες λειτουργίας τους, ο τρόπος ίδρυσης τους, ο σκοπός τους πράγμα που σημαίνει ότι οι Έλληνες επιχειρηματίες επιθυμούσαν σε μεγαλύτερο βαθμό την ίδρυση εξωχώριων εταιρειών. Τέλος, θα πρέπει να αναφερθεί ότι η αντίληψη που επικρατεί για τις εξωχώριες εταιρείες κινείται ανάμεσα στα πλαίσια της νομιμότητας και της παρανομίας. (Αυγερινού, 2007)

Στο συγκεκριμένο νομοσχέδιο περιλαμβάνονται διατάξεις περί:

- Ø Φορολογίας ακινήτων που ανήκουν σε υπεράκτιες εταιρείες
- Ø Τήρησης βιβλίων και στοιχείων από υπεράκτιες που κατέχουν ακίνητα
- Ø Μη αναγνώρισης δαπανών από και προς υπεράκτιες
- Ø Μη αναγνώρισης αποσβέσεων παγίων όταν αγοράζονται από υπεράκτιες
- Ø Μη χορήγησης ενισχύσεων στις αγορές από υπεράκτιες εταιρείες.

(Δουβής, 2008)

Με βάση το συγκεκριμένο νομοσχέδιο (3091/2002) οι υπεράκτιες εταιρείες απέκτησαν την ονομασία «εξωχώριες εταιρείες». Ο όρος που δίνεται στις εξωχώριες εταιρείες από το νομοσχέδιο 3091/2002 είναι: «η εταιρία που έχει την έδρα της σε αλλοδαπή χώρα και με βάση τη νομοθεσία της οποίας δραστηριοποιείται αποκλειστικά σε άλλες χώρες και απολαμβάνει ιδιαίτερα ευνοϊκής φορολογικής μμεταχείρισης». (Ν. 3091/2002)

<http://www.taxheaven.gr/laws/circular/view/id/15882>

Αξίζει να σημειωθούν ορισμένα από τα βασικότερα σημεία του νομοσχεδίου.
Πιο συγκεκριμένα:

Σύμφωνα με την ίδια νομοθεσία (Ν. 3091/2002) στο άρθρο 5 παράγραφος 9 αναφέρεται ότι: *«προβλέπεται η μη έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων και των λοιπών δαπανών που πραγματοποιούν για την αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών από εξωχώρια εταιρία, καθώς και των δικαιωμάτων ή αποζημιώσεων που καταβάλλουν αυτές σε εξωχώρια εταιρία για τη χρησιμοποίηση στην Ελλάδα τεχνικής βοήθειας, ευρεσιτεχνιών, σημάτων, σχεδίων, μυστικών βιομηχανικών μεθόδων και τύπων, πνευματικής ιδιοκτησίας και άλλων συναφών δικαιωμάτων».* (Ν. 3091/2002)

<http://www.taxheaven.gr/laws/circular/view/id/15882>

Ταυτόχρονα στο άρθρο 5 παράγραφος 9 του νομοσχεδίου 3091/2002 αναφέρεται ότι: *«προβλέπεται η μη έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων και των λοιπών δαπανών που πραγματοποιούν για την αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών από εξωχώρια εταιρία, καθώς και των δικαιωμάτων ή αποζημιώσεων που καταβάλλουν αυτές σε εξωχώρια εταιρία για τη χρησιμοποίηση στην Ελλάδα τεχνικής βοήθειας, ευρεσιτεχνιών, σημάτων, σχεδίων, μυστικών βιομηχανικών μεθόδων και τύπων, πνευματικής ιδιοκτησίας και άλλων συναφών δικαιωμάτων. Εξαιρέση αποτελούν οι δαπάνες που αφορούν αγορά ή μεταφορά στην Ελλάδα αργού πετρελαίου, πετρελαιοειδών ή άλλων προϊόντων για τα οποία δημοσιεύονται δείκτες τιμών χονδρικής πώλησης και το οποία αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά προϊόντων».*

<http://www.taxheaven.gr/laws/circular/view/id/15882>

Επίσης, μια από τις σημαντικότερες διατάξεις του ίδιου νόμου (Ν. 3091/2002) είναι στο άρθρο 15 με τον τίτλο «Ειδικός φόρος επί των ακινήτων» σύμφωνα με τον οποίο: *«Οι εξωχώριες εταιρίες που έχουν εμπράγματα δικαιώματα πλήρους ή ψιλής κυριότητας ή επικαρπίας επί ακινήτων που βρίσκονται στην Ελλάδα υπόκεινται σε ειδικό ετήσιο φόρο 3% (και σήμερα 15% με το άρθρο 57 του ν. 3642/2010) επί της αντικειμενικής αξίας των ακινήτων . Οι εταιρίες αυτές απαλλάσσονται από το φόρο, εφόσον υπάρχει σύμβαση διοικητικής συνδρομής για την καταπολέμηση της απάτης και της φοροδιαφυγής μεταξύ της Ελλάδας και της*

<http://www.taxheaven.gr/laws/circular/view/id/18495>

Στην ίδια διάταξη με τίτλο «Ειδικός φόρος επί των ακινήτων» αναφέρεται ότι από την προηγούμενη παράγραφο εξαιρούνται:

- «εταιρείες των οποίων οι μετοχές βρίσκονται σε διαπραγμάτευση σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά»,
- «εταιρείες οι οποίες έχουν και άλλα ακαθάριστα έσοδα στην Ελλάδα τα οποία είναι μεγαλύτερα των ακαθάριστων εσόδων από ακίνητα. Στα ακαθάριστα έσοδα από ακίνητα δεν υπολογίζονται τα έσοδα από ακίνητα, τα οποία ιδιοχρησιμοποιούν οι εταιρείες αποκλειστικά για την άσκηση της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας»,
- «ναυτιλιακές επιχειρήσεις που έχουν εγκαταστήσει γραφεία στην Ελλάδα σύμφωνα με τις διατάξεις του Α.Ν.89/1967 (ΦΕΚ 132/Α') όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με τον Α.Ν.378/1968 (ΦΕΚ 82/Α'), το Ν.27/1975 (ΦΕΚ 77/Α'), το Ν.814/1978 (ΦΕΚ 144/Α') και το Ν.2234/1994 (ΦΕΚ 142/Α') και πλοιοκτήτριες εταιρείες εμπορικών πλοίων για τα ακίνητα που ιδιοχρησιμοποιούν στην Ελλάδα αποκλειστικώς ως γραφεία ή αποθήκες για την κάλυψη των λειτουργικών τους αναγκών. Επίσης εταιρείες για τα ακίνητα που εκμισθώνουν σε ναυτιλιακές εταιρείες του α.ν.89/1967 όπως ισχύει, αποκλειστικά για την εγκατάσταση των γραφείων ή των αποθηκών τους»,
- «εταιρείες οι οποίες ανήκουν στο Ελληνικό Δημόσιο ή σε οργανισμούς δημοσίου δικαίου όπως αυτοί νοούνται σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 2 του Π.Δ.346/1998 (ΦΕΚ 230/Α'), όπως ισχύει».

Επίσης, στην ίδια διάταξη αξίζει να αναφερθεί ότι εξαιρούνται ορισμένες κατηγορίες επιχειρήσεων οι οποίες έχουν την έδρα τους σύμφωνα με το καταστατικό τους στην Ελλάδα ή σε άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

- «ανώνυμες εταιρείες που έχουν ονομαστικές μετοχές μέχρι φυσικού προσώπου ή που δηλώνουν τα φυσικά πρόσωπα που τις κατέχουν»,

- «'εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, εφόσον τα εταιρικά μερίδια ανήκουν σε φυσικά πρόσωπα ή εφόσον δηλώνουν τα φυσικά πρόσωπα στα οποία ανήκουν οι εταιρείες οι οποίες συμμετέχουν»,

- «προσωπικές εταιρείες, εφόσον οι εταιρικές μερίδες ανήκουν σε φυσικά πρόσωπα ή εφόσον δηλώνουν τα φυσικά πρόσωπα στα οποία ανήκουν οι εταιρείες οι οποίες συμμετέχουν». <http://www.taxheaven.gr/laws/law/index/law/147>

Στις εξαιρέσεις της ίδια διάταξης περιλαμβάνονται όπως αναφέρεται και οι εταιρείες οι οποίες: «έχουν την έδρα τους σύμφωνα με το καταστατικό τους σε τρίτη χώρα εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης εφόσον υπάρχει σύμβαση διοικητικής συνδρομής για την καταπολέμηση της απάτης και της φοροδιαφυγής με τη χώρα της έδρας τους». <http://www.taxheaven.gr/laws/law/index/law/147>

Στην Ελλάδα η πιο γνωστή χρήση των offshore είναι τα ακίνητα. Γι αυτό το λόγο κρίνεται πολύ σημαντικό να αναφερθεί το άρθρο 15 του νόμου 3842/10 αρ. 57 (ΦΕΚ 58/Α/23.04.10) με τίτλο «Ειδικός φόρος επί των ακινήτων» που ισχύει από το 2010 μέχρι και σήμερα όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 15 του νόμου 3091/2002 (ΦΕΚ 330 Α'). Πιο συγκεκριμένα:

Στην παράγραφο 1 αναγράφεται ότι: «**Νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες της παρ. 3 του άρθρου 51Α του Κ.Φ.Ε., που έχουν εμπράγματα δικαιώματα πλήρους ή ψιλής κυριότητας ή επικαρπίας σε ακίνητα τα οποία βρίσκονται στην Ελλάδα, καταβάλλουν ειδικό ετήσιο φόρο δεκαπέντε τοις εκατό (15%) επί της αξίας αυτών, όπως προσδιορίζεται στο άρθρο 17 του νόμου αυτού.**» (Ν. 3842/10)

Στις εξαιρέσεις της παραγράφου 1 αναφέρονται ανεξάρτητα από τη χώρα που εδρεύουν:

- «Εταιρείες των οποίων οι μετοχές βρίσκονται σε διαπραγμάτευση σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά». (Ν. 3842/10)

- «Εταιρείες οι οποίες ασκούν εμπορική, μεταποιητική, βιομηχανική, βιοτεχνική ή παροχής υπηρεσιών δραστηριότητα στην Ελλάδα, εφόσον κατά το οικείο οικονομικό έτος τα ακαθάριστα έσοδα από τη δραστηριότητά αυτή είναι μεγαλύτερα των ακαθάριστων εσόδων από ακίνητα. Στα ακαθάριστα έσοδα από ακίνητα δεν υπολογίζονται τα έσοδα από ακίνητα, τα οποία ιδιοχρησιμοποιούν οι

εταιρείες αποκλειστικά για την άσκηση της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας». (Ν. 3842/10)

- «Ναυτιλιακές επιχειρήσεις που έχουν εγκαταστήσει γραφεία στην Ελλάδα σύμφωνα με τις διατάξεις του α.ν. 89/1967 (ΦΕΚ 132 Α'), όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με τον α.ν. 378/1968 (ΦΕΚ 82 Α'), το ν. 27/1975 (ΦΕΚ 77 Α'), το ν. 814/1978 (ΦΕΚ 144 Α') και το ν. 2234/1994 (ΦΕΚ 142 Α') και πλοιοκτήτριες εταιρείες εμπορικών πλοίων για τα ακίνητα που ιδιοχρησιμοποιούν στην Ελλάδα αποκλειστικώς ως γραφεία ή αποθήκες για την κάλυψη των λειτουργικών τους αναγκών». (Ν. 3842/10)

- «Εταιρείες των οποίων το μετοχικό κεφάλαιο ανήκει κατά πλειοψηφία στο Ελληνικό Δημόσιο ή σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή εταιρείες των οποίων η πλειοψηφία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου διορίζεται από το Ελληνικό Δημόσιο ή από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου». (Ν. 3842/10)

- «Το Ελληνικό Δημόσιο στο οποίο περιλαμβάνονται και οι αποκεντρωμένες δημόσιες υπηρεσίες που λειτουργούν ως ειδικά ταμεία, αλλοδαπά κράτη με τον όρο της αμοιβαιότητας, οι γνωστές θρησκείες και δόγματα κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 13 του Συντάγματος, το Ιερό Κοινό του Πανάγιου Τάφου, η Ιερά Μονή του Όρους Σινά, το Άγιο Όρος, το Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως, το Πατριαρχείο Αλεξανδρείας, το Πατριαρχείο Ιεροσολύμων και η Ορθόδοξη Εκκλησία της Αλβανίας». (Ν. 3842/10)

- «Νομικά πρόσωπα τα οποία αποδεδειγμένα επιδιώκουν στην Ελλάδα σκοπούς κοινωφελείς, πολιτιστικούς, θρησκευτικούς, εκπαιδευτικούς για τα ακίνητα που ιδιοχρησιμοποιούν για τον κοινωφελή, πολιτιστικό, θρησκευτικό, εκπαιδευτικό σκοπό, για τα ακίνητα που εκμεταλλεύονται εφόσον το προϊόν της εκμετάλλευσης διατίθεται αποδεδειγμένα για την εκπλήρωση αυτών των σκοπών, καθώς και για τα ακίνητα που αποδεδειγμένα είναι κενά ή δεν αποφέρουν κανένα εισόδημα». (Ν. 3842/10)

Επίσης, στις εξαιρέσεις των εταιρειών που εδρεύουν στην Ελλάδα ή σε κάποια άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπάγονται:

- «Ανώνυμες εταιρείες που έχουν ονομαστικές μετοχές μέχρι φυσικού προσώπου ή που δηλώνουν τα φυσικά πρόσωπα που τις κατέχουν και με την

προϋπόθεση ότι τα φυσικά πρόσωπα έχουν αριθμό φορολογικού μητρώου στην Ελλάδα».(Ν. 3842/10)

- «Εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, εφόσον τα εταιρικά μερίδια ανήκουν σε φυσικά πρόσωπα ή εφόσον δηλώνουν τα φυσικά πρόσωπα στα οποία ανήκουν οι εταιρείες οι οποίες συμμετέχουν και με την προϋπόθεση ότι τα φυσικά πρόσωπα έχουν αριθμό φορολογικού μητρώου στην Ελλάδα». (Ν. 3842/10)

- «Προσωπικές εταιρείες, εφόσον οι εταιρικές μερίδες ανήκουν σε φυσικά πρόσωπα ή εφόσον δηλώνουν τα φυσικά πρόσωπα στα οποία ανήκουν οι εταιρείες οι οποίες συμμετέχουν και με την προϋπόθεση ότι τα φυσικά πρόσωπα έχουν αριθμό φορολογικού μητρώου στην Ελλάδα». (Ν. 3842/10)

- «Εταιρείες, των οποίων το σύνολο των ονομαστικών μετοχών, μεριδίων ή μερίδων ανήκουν σε ίδρυμα ημεδαπό ή αλλοδαπό, εφόσον αποδεδειγμένα επιδιώκει στην Ελλάδα κοινωφελείς σκοπούς, για τα ακίνητα που χρησιμοποιούνται για το σκοπό αυτόν». (Ν. 3842/10)

- «Τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα κάθε είδους ημεδαπά ταμεία ή ημεδαποί οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης, οι ημεδαπές συνδικαλιστικές οργανώσεις, η Αρχαιολογική Εταιρεία, τα ημεδαπά μουσεία, το Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών, οι Ξένες Αρχαιολογικές Σχολές, οι ημεδαποί συνεταιρισμοί που έχουν συσταθεί νόμιμα και οι ενώσεις τους, οι ημεδαπές δημοτικές και κοινοτικές επιχειρήσεις, τα νομικά πρόσωπα που υπάγονται στις διατάξεις του ν. 3647/2008 (ΦΕΚ 37 Α'), καθώς και τα ημεδαπά κληροδοτήματα με κοινωφελή σκοπό, τα ημεδαπά κοινωφελή ιδρύματα που εποπτεύονται από δημόσια αρχή και τα ημεδαπά σωματεία». (Ν. 3842/10)

Στη συνέχεια, θα πρέπει να αναφερθεί ότι με πρωτοβουλία του Υπουργού Οικονομικών ψηφίζονται στον Αριθμ. 1108437/2565/ΔΟΣ/15.11.2005 το 2005 οι χώρες στις οποίες λειτουργούν εξωχώριες εταιρείες με βάση το σχετικό κατάλογο χωρών του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (Ο.Ο.Σ.Α.) και οι οποίες είναι:

- Ø Ανδόρα,
- Ø Ανγκουίλα,
- Ø Αντίγκουα και Μπαρμπούντα,

- Ø Αρούμπα που ανήκει στην Ολλανδία,
- Ø Κοινοπολιτεία των Μπαχάμες,
- Ø Μπαχρέιν,
- Ø Μπελίζ,
- Ø Βρετανικοί Παρθένοι Νήσοι,
- Ø Νήσοι του Κούκ,
- Ø Δομινικανή Κοινοπολιτεία,
- Ø Γιβραλτάρ,
- Ø Γρενάδα,
- Ø Γκέρνσει/Σαρκ/Αλδερνεί,
- Ø Νήσος του Μάν,
- Ø Τζέρσει,
- Ø Λιβερία,
- Ø Πριγκιπάτο του Λιχτενστάιν,
- Ø Δημοκρατία των Μαλβίδων,
- Ø Δημοκρατία των Νήσων Μάρσαλ,
- Ø Πριγκιπάτο του Μονακό,
- Ø Μονσεράτ,
- Ø Δημοκρατία του Ναουρού,
- Ø Ολλανδικές Αντίλλες,
- Ø Νιούε (συνδεδεμένο με τη Ν. Ζηλανδία),

- Ø Παναμάς,
- Ø Σαμόα,
- Ø Δημοκρατία των Σεϋχέλλες,
- Ø Αγ. Λουκία,
- Ø Ομοσπονδία του Αγ. Χριστοφόρου και Νέβις,
- Ø Αγ. Βικέντιος και Γκρεναντίνες,
- Ø Τόνγκα,
- Ø Τούρκς και Κάικος (εδάφη του Ην. Βασιλείου),
- Ø Παρθένα νησιά των Η.Π.Α.,
- Ø Δημοκρατία του Βανουάτου. (1108437/2565/ΔΟΣ/15.11.2005)
<http://www.taxheaven.gr/laws/circular/view/id/15882>

3.3 Η ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Μια από τις σημαντικότερες αποφάσεις σχετικά με αυτού του είδους των εταιρειών καθορίστηκε από την Ολομέλεια του Αρείου Πάγου (2/2003) σύμφωνα με την οποία: *«δεν αναγνωρίζεται νομική προσωπικότητα στις offshore εταιρίες, όταν για τη σύστασή τους έχει ακολουθηθεί η διαδικασία σύστασης της καταστατικής τους έδρας και όχι αυτή της πραγματικής τους έδρας (πραγματική είναι η έδρα στην οποία ασκείται η διαχείριση της εταιρείας)»*.
<http://www.taxheaven.gr/laws/circular/view/id/18495>

Η συγκεκριμένη απόφαση είναι υψίστης σημασίας καθώς ο Άρειος Πάγος κρίνει άκυρες τις εταιρείες που έχουν συσταθεί σε χώρες εκτός Ελλάδος και πραγματοποιούν τις δραστηριότητές τους στη χώρα εάν δεν υπόκεινται στη νομοθεσία που αφορά τις εξωχώριες εταιρείες. Πιο συγκεκριμένα: *«Αν συνεπώς διαπιστωθεί ότι η πραγματική έδρα της εταιρείας που φέρεται ως αλλοδαπή βρίσκεται στην Ελλάδα και δεν έχουν τηρηθεί οι διατυπώσεις ιδρύσεως (συστάσεως*

και δημοσιότητας) που επιτάσσει το ελληνικό δίκαιο για τον συγκεκριμένο εταιρικό τύπο, η εν λόγω εταιρία είναι άκυρη και θεωρείται ως "εν τοις πράγμασι" μόνο εταιρία». <http://www.taxheaven.gr/laws/circular/view/id/18495>

Το γεγονός ότι οι αρμόδιες αρχές στην Ελλάδα προσπαθούν να πατάξουν τη φοροδιαφυγή συνέβαλε καθοριστικά στην απόφαση αυτή. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι τα μέτρα για την καταπολέμηση αυτού του φαινομένου θα πρέπει να σταματήσουν καθώς οι επιχειρηματίες στην Ελλάδα θα προσπαθήσουν να βρουν λύσεις ώστε να υποστηρίξουν τα συμφέροντα τους.

3.4 ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗΣ

3.4.1 ΛΙΣΤΑ ΛΑΓΚΑΡΝΤ

Η Λίστα Λαγκάρντ έλαβε το όνομα της από την υπουργό οικονομικών του Γαλλικού κράτους κατά το έτος 2010 η οποία παρέδωσε στον ελληνικό κράτος μια κατάσταση με τα πλήρη στοιχεία Ελλήνων που κατείχαν λογαριασμούς στις ελβετική τράπεζα HSBC από το έτος 1997 έως το 2007. Η συγκεκριμένη λίστα θεωρήθηκε προϊόν απάτης παρόλα αυτά έφτασε στο υπουργείο οικονομικών της Γαλλίας και στη συνέχεια το κομμάτι του καταλόγου που αφορούσε Έλληνες καταθέτες περιήλθε στα χέρια της Ελληνικής Οικονομικής αρχής. Η παράδοση του καταλόγου επιβεβαιώθηκε στα τέλη του 2012.

Συμφώνως με την πληθώρα δημοσιευμάτων για την ύπαρξη της λίστας Λαγκάρντ η αποκάλυψη της πραγματοποιήθηκε το καλοκαίρι του έτους 2010, την στιγμή που οι γαλλικές μυστικές υπηρεσίες πραγματοποίησαν την ενημέρωση της ελληνικής Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών με τότε αρχηγό τον Κ. Μπίκα ότι διατηρούνταν υπό την κατοχή του Γαλλικού Υπουργείου Οικονομικών κατάλογοι, σε ψηφιακή μορφή, αρκετών Ελλήνων μεγαλοκαταθετών στην Ελβετία.

Εν συνεχεία ο αρχηγός της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών Κ. Μπίκας παρουσιάζεται να ήταν ο διαχειριστής του όλου ζητήματος, όπου όπως και ο ίδιος ανέφερε, υπήρχε συνεννόηση ανάμεσα στο ελληνικό και το γαλλικό υπουργείο Οικονομικών, για την μεταφορά του αρχείου στις ελληνικές Αρχές.

Η δημοσίευση της συγκεκριμένης λίστας πραγματοποιήθηκε το Σεπτέμβριο του 2012 προκαλώντας μεγάλη σύγχυση καθώς δεν ήταν εξακριβωμένος ο τρόπος δημοσίευσης της θεωρώντας ότι είχε εξαφανιστεί. Στη συνέχεια ο πρώην υπουργός Οικονομικών Ευάγγελος Βενιζέλος δήλωσε ότι είχε την συγκεκριμένη λίστα στα «χέρια του» αφήνοντας να νοηθεί ότι πιθανόν να μην ήταν και η πραγματική. Τον Οκτώβριο της ίδιας χρονολογίας παραδίδεται από τον τότε Υπουργό Οικονομικών στον πρώην Πρωθυπουργό της χώρας Α. Σαμαρά. Τα γεγονότα που ακολούθησαν στη συνέχεια αναφέρονταν στα εύλογα ερωτηματικά για το κατά πόσο είναι έγκυρη η λίστα, αν υπάρχουν αντίγραφα, ποιοι τα έχουν υπό την κατοχή τους κλπ.

Τρανταχτή εξέλιξη στο συγκεκριμένο γεγονός αποτέλεσε η λίστα που δημοσίευσε ο γνωστός δημοσιογράφος Κώστας Βαξεβάνης στα τέλη του Οκτωβρίου της ίδιας χρονολογίας στο περιοδικό «HOTDOC» δηλώνοντας ότι πρόκειται για την έγκυρη λίστα Λαγκάρντ. Τα ονόματα που εμπεριέχονταν σε αυτή τη λίστα ήταν Ελλήνων καταθετών και δεν περιλαμβάνονταν το ποσό των καταθέσεων και οι αριθμοί λογαριασμών.

Αξίζει να σημειωθεί ότι στη λίστα περιλαμβάνονταν ονόματα επιχειρηματιών της χώρας καθώς και ιατρών, πολιτικών, ηθοποιών και δημοσιογράφων. Από τα άτομα της λίστας και με βάση την εργασία τους δε μπορούν να δικαιολογηθούν οι καταθέσεις στην ελβετική τράπεζα.

<http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9B%CE%AF%CF%83%CF%84%CE%B1%CE%9B%CE%B1%CE%B3%CE%BA%CE%AC%CF%81%CE%BD%CF%84>

4

3.4.2 ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗ "MADE IN CAYMAN"

Ένα άλλο επίκαιρο παράδειγμα που αξίζει να αναφερθεί σχετικά με την φοροδιαφυγή μέσω εξωχώριων εταιρειών στην Ελλάδα είναι η φοροδιαφυγή "Made in cayman". Στο συγκεκριμένο ζήτημα διαπιστώθηκε ότι πάνω από 5.000 Έλληνες οι οποίοι πραγματοποίησαν τη σύσταση μιας εξωχώριας εταιρείας σε κάποια χώρα προσπάθησαν να αποκρύψουν τα πολυτελή ακίνητα τους ώστε να

μην πληρώσουν φόρο «χτίζοντας», όπως αναφέρεται χαρακτηριστικά στο συγκεκριμένο άρθρο μια «αφορολόγητη πόλη».

Πιο συγκεκριμένα, κατόπιν ελέγχων που πραγματοποιήθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών και ειδικότερα από το «Κέντρο Ελέγχου Φορολογουμένων Μεγάλου Πλούτου» το οποίο αποτελεί ένα ειδικό κλιμάκιο, μια υπηρεσία, η οποία διενεργεί ελέγχους που σχετίζονται με τις εξωχώριες εταιρείες διαπιστώθηκε πληθώρα ευρημάτων εξωχώριων εταιρειών με ακίνητα σχετικά με την προσπάθεια ορισμένων να αποκρύψουν πολυτελή ακίνητα με σκοπό την μη απόδοση ειδικού φόρου όπως προβλέπεται από τις διατάξεις.

Όπως αναφέρεται σε αυτό το άρθρο από αρμόδιο στέλεχος της προαναφερθείσας υπηρεσίας: «Μια offshore εμφανιζόταν ως ιδιοκτήτρια ενός πολυτελούς ακινήτου σε κοσμική περιοχή της Πελοποννήσου, το οποίο αποτελούνταν από ένα μεγάλο οικόπεδο και μια επίσης πολύ μεγάλη σε επιφάνεια και εγκαταστάσεις κατοικία. Η offshore προχώρησε στην πώληση του μοναδικού περιουσιακού της στοιχείου, δηλαδή του ακινήτου, σε ένα ζευγάρι».

Στον έλεγχο που διενεργήθηκε παρατηρήθηκε ότι στη δήλωση του φόρου μεταβίβασης ακινήτου δεν εμφανιζόταν η κατοικία πουθενά η οποία είναι πάνω από 400 τετραγωνικά αλλά μόνο το οικόπεδο με σκοπό την μη καταβολή ειδικού φόρου επί των ακινήτων.

Με αυτό τον τρόπο και καθώς ο φόρος μεταβίβασης ανερχόταν στο 10% επί της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου κατάφεραν να γλυτώσουν πάνω από 300.000 ευρώ καθώς στη δήλωση φόρου μεταβίβασης ακινήτων δεν εμφάνισαν την κατοικία.

Ο τρόπος με τον οποίο το ειδικό κλιμάκιο «Κέντρο Ελέγχου Φορολογουμένων Μεγάλου Πλούτου» διαπίστωσε την εν λόγω φοροδιαφυγή ήταν μέσω της δήλωσης μεταβίβασης αλλά και με αεροφωτογραφίες στις οποίες παρουσιαζόταν εκτός από το οικόπεδο και πολυτελής κατοικία. Διασταυρώνοντας τις πληροφορίες και διαπιστώνοντας την φοροδιαφυγή βεβαιώθηκε ότι θα πρέπει να καταβληθεί πρόσθετος φόρος πάνω από 1 εκατομμύριο ευρώ.

http://www.capital.gr/tax/News_tax.asp?id=2300679

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

OFFSHORE ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ

4.1 ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Το νομοθετικό πλαίσιο που ισχύει στην Ευρωπαϊκή Ένωση πραγματοποιήθηκε με πρωτοβουλία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρώπης και σχετίζεται με την καταπολέμηση των εγκληματικών δραστηριοτήτων μέσω εξωχώριων εταιρειών. Πιο συγκεκριμένα:

Οδηγία 91/308/ΕΟΚ

Στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αριθ. L 166 της 28/06/1991 παρουσιάζεται η *Οδηγία 91/308/ΕΟΚ* του Συμβουλίου της 10^{ης}-6-1991 στην οποία αναφέρονται μέτρα που σχετίζονται με «την πρόβλεψη της χρησιμοποίησεως του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες». Ορισμένα από τα σημαντικότερα μέτρα είναι:

Στο άρθρο 2 της *Οδηγίας 91/308/ΕΟΚ* αναφέρεται ότι: «Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να απαγορεύεται η κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες». (91/308/ΕΟΚ)

Στο άρθρο 3 παράγραφος 1 αναφέρεται χαρακτηριστικά ότι: «Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε τα πιστωτικά ιδρύματα ή οι χρηματοδοτικοί οργανισμοί να απαιτούν από τους πελάτες τους την απόδειξη της ταυτότητάς τους μέσω του κατάλληλου αποδεικτικού εγγράφου όταν συνάπτουν επιχειρηματικές σχέσεις, ιδίως κατά το άνοιγμα λογαριασμών καταθέσεων ή ταμειευτηρίου ή την παροχή υπηρεσιών φύλαξης περιουσιακών στοιχείων» ενώ στην παράγραφο 2 αναφέρει: «Η υποχρέωση απόδειξης της ταυτότητας ισχύει και για κάθε συναλλαγή με πελάτες εκτός από αυτούς που αναφέρει η παράγραφος , το ποσό της οποίας φθάνει ή υπερβαίνει τα 15 000 Ecu, ανεξάρτητα από τα αν διενεργείται με μία μόνη πράξη ή με περισσότερες μεταξύ των οποίων φαίνεται να υπάρχει κάποια σχέση. Εάν το ποσό δεν είναι γνωστό κατά τη διενέργεια της συναλλαγής, ο οικείος οργανισμός

προβαίνει σε εξακρίβωση της ταυτότητας μόλις το γνωρίσει και διαπιστώσει ότι φθάνει το κατώτατο όριο». (91/308/ΕΟΚ)

Στο άρθρο 5 αναφέρεται ότι: «Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοδοτικοί οργανισμοί να εξετάζουν με ιδιαίτερη προσοχή κάθε συναλλαγή που κρίνεται ότι, λόγω της φύσεώς της, είναι ιδιαίτερα επιδεκτική ως προς το να συνδεθεί με τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες». (91/308/ΕΟΚ)

Στο άρθρο 10 τα κράτη μέλη είναι υποχρεωμένα να: «φροντίζουν ώστε οι αρμόδιες αρχές να ενημερώνουν τις αρχές τις υπεύθυνες για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, αν, κατά τη διάρκεια των ελέγχων που ασκούν σε πιστωτικά ιδρύματα ή χρηματοδοτικούς οργανισμούς ή καθ' οιονδήποτε άλλο τρόπο ανακαλύψουν γεγονότα τα οποία ενδέχεται να στοιχειοθετούν απόδειξη νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες». (91/308/ΕΟΚ)

Οδηγία 2001/971 Ε.Κ.

Η Οδηγία 2001/971 Ε.Κ. αποτελεί την τροποποίηση της Οδηγίας 91/308/Ε.Ο.Κ. του Συμβουλίου που σχετίζεται με την «πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες».

Στη συγκεκριμένη Οδηγία χαρακτηριστικός είναι ο ορισμός που δίνεται για την παράνομη δραστηριότητα καθώς επίσης και τι λογίζονται παράνομες δραστηριότητες. Πιο συγκεκριμένα στο άρθρο 1 παράγραφος Ε αναφέρεται ότι:

«Παράνομη δραστηριότητα ορίζεται ως κάθε είδους παράνομη ανάμειξη στην διάπραξη σοβαρού εγκλήματος» (2001/971 Ε.Κ.)

Στα σοβαρά εγκλήματα περιλαμβάνονται:

- «Οποιοδήποτε από τα αδικήματα που ορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο α) της σύμβασης της Βιέννης». (2001/971 Ε.Κ.)
- «Οι δραστηριότητες των εγκληματικών οργανώσεων, όπως ορίζονται στο άρθρο 1 της κοινής δράσης 98/ 733/ΔΕΥ». (2001/971 Ε.Κ.)

- «Η απάτη, τουλάχιστον βαρείας μορφής, όπως ορίζεται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 και άρθρο 2 της σύμβασης για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων» (2001/971 E.K.)

- «Η δωροδοκία» (2001/971 E.K.)

- «Αδίκημα το οποίο μπορεί να αποφέρει ουσιώδεις προσόδους και το οποίο, σύμφωνα με την ποινική νομοθεσία του κράτους μέλους, τιμωρείται με σοβαρή ποινή φυλάκισης» (2001/971 E.K.)

Στη συνέχεια, στην επόμενη παράγραφο της ίδιας Οδηγίας αναφέρεται ότι: «Αρμόδιες αρχές: οι εθνικές αρχές, οι εξουσιοδοτημένες, βάσει νομοθετικής ή κανονιστικής διάταξης, να εποπτεύουν τη δραστηριότητα οποιουδήποτε από τα ιδρύματα, οργανισμούς ή πρόσωπα». (2001/971 E.K.)

Προστίθεται στο άρθρο 3 η παράγραφος 5 όπου αναφέρει ότι: «Κατά παρέκκλιση, είναι υποχρεωτική η εξακρίβωση της ταυτότητας όλων των πελατών των καζίνων οι οποίοι αγοράζουν ή πωλούν μάρκες αξίας 1 000 Ευρώ ή πλέον». (2001/971 E.K.)

Το άρθρο 3 στην παράγραφο 9 αντικαθίσταται ως εξής: «Τα ιδρύματα οι οργανισμοί και τα πρόσωπα που υπάγονται στην παρούσα οδηγία δεν υποχρεούνται να προβαίνουν στην εξακρίβωση ταυτότητας που προβλέπει το παρόν άρθρο, όταν ο πελάτης είναι και αυτός πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοδοτικός οργανισμός που καλύπτεται από την παρούσα οδηγία ή πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοδοτικός οργανισμός εγκατεστημένος σε τρίτη χώρα, η οποία επιβάλλει, κατά την άποψη των οικείων κρατών μελών, ισοδύναμες απαιτήσεις με τις προβλεπόμενες από την παρούσα οδηγία». (2001/971 E.K.)

Ταυτόχρονα στο ίδιο άρθρο προστίθεται και η παράγραφος 11 όπου αναφέρεται ότι: «Τα κράτη μέλη μεριμνούν οπωσδήποτε ώστε τα ιδρύματα, οι οργανισμοί και τα πρόσωπα που υπάγονται στην παρούσα οδηγία να λαμβάνουν τα ειδικά και πρόσφορα μέτρα που είναι αναγκαία για την αντιμετώπιση του αυξημένου κινδύνου νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, ο οποίος προκύπτει όταν συνάπτονται επιχειρηματικές σχέσεις ή πραγματοποιούνται συναλλαγές με πελάτη, χωρίς τη φυσική του παρουσία για να μπορεί να εξακριβωθεί η ταυτότητά του (“πράξεις εξ αποστάσεως”). Με τα μέτρα αυτά εξασφαλίζεται η εξακρίβωση της

ταυτότητας του πελάτη, π.χ. απαιτώντας πρόσθετα αποδεικτικά πιστοποιητικά, ή συμπληρωματικά μέτρα για την εξακρίβωση ή πιστοποίηση των υποβληθέντων δικαιολογητικών, ή επιβεβαιωτική πιστοποίηση από ίδρυμα ή οργανισμό που υπάγεται στην παρούσα οδηγία, ή απαιτώντας ότι η πρώτη πληρωμή στα πλαίσια των συναλλαγών πραγματοποιείται μέσω λογαριασμού, ο οποίος έχει ανοιχθεί επ' ονόματι του πελάτη σε πιστωτικό ίδρυμα διεπόμενο από την παρούσα οδηγία». (2001/971 Ε.Κ.)

Τα άρθρα 4, 5, 8 και 10 της Οδηγίας αυτής παραμένουν ίδια όπως στην προηγούμενη Οδηγία (91/308/ΕΟΚ) με τη μόνη διαφορά ότι οι λέξεις «τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοδοτικοί οργανισμοί» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τα ιδρύματα, οι οργανισμοί και τα πρόσωπα που υπάγονται στην παρούσα οδηγία» ενώ στο άρθρο 10 προστίθεται το εξής κείμενο: «Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι εποπτεύουσες αρχές, οι οποίες είναι επιφορτισμένες, βάσει νομοθετικής ή κανονιστικής διάταξης, με την εποπτεία των αγορών μετοχών, συναλλάγματος και χρηματοοικονομικών παραγώγων, να ενημερώνουν τις αρχές που είναι αρμόδιες για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, εάν ανακαλύψουν γεγονότα που θα μπορούσαν να αποτελούν αποδείξεις νομιμοποίησης εσόδων από τις δραστηριότητες αυτές». (2001/971 Ε.Κ.)

Ευρωπαϊκή Σύμβαση

Με πρωτοβουλία του Συμβουλίου της Ευρώπης, το Νοέμβριο του 1990 υπογράφεται η Ευρωπαϊκή Σύμβαση στο Στρασβούργο η οποία σχετίζεται με «το ξέπλυμα, την έρευνα, την κατάσχεση και δήμευση των προϊόντων που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες» στην οποία διευρύνεται ο ορισμός των παράνομων δραστηριοτήτων ενώ προστίθενται περισσότερα βασικά αδικήματα. Στην Ελλάδα ψηφίζεται από τη Βουλή με το ΝΟΜΟ ΥΠ. ΑΡΙΘΜΟΝ 2655. Πιο συγκεκριμένα, στο Άρθρο 1 που αφορά την Ορολογία αναφέρεται ότι:

Ø «Ως “προϊόν” θεωρείται κάθε οικονομικό πλεονέκτημα που προέρχεται από ποινικά αδικήματα. Το πλεονέκτημα αυτό μπορεί να συνίσταται σε κάθε αγαθό, όπως αυτό ορίζεται στην υποπαράγραφο β' του παρόντος άρθρου β». (ΦΕΚ-Α-264-1998)

Ø «Η “περιουσία” περιλαμβάνει κάθε είδους περιουσιακό στοιχείο, είτε αυτό είναι ενσώματο ή ασώματο, κινητό ή ακίνητο, καθώς και νομικές πράξεις ή έγγραφα που πιστοποιούν έναν τίτλο ή δικαίωμα επί του περιουσιακού στοιχείου» (ΦΕΚ-Α-264-1998)

Ø «ως “όργανα” θεωρούνται κάθε είδους αντικείμενα που χρησιμοποιούνται ή προορίζονται να χρησιμοποιηθούν με οποιονδήποτε τρόπο, εξ ολοκλήρου ή εν μέρει, για να διαπραχθούν ένα ή περισσότερα ποινικά αδικήματα» (ΦΕΚ-Α-264-1998)

Ø «ως “δήμευση” θεωρείται μια ποινή ή ένα μέτρο που διατάσσεται από δικαστήριο κατόπιν διαδικασίας σχετικής με ένα ή περισσότερα ποινικά αδικήματα και καταλήγει στη μόνιμη αποστέρηση του περιουσιακού στοιχείου» (ΦΕΚ-Α-264-1998)

Ø «ως “κύριο αδίκημα” θεωρείται κάθε ποινικό αδίκημα από το οποίο προήλθαν προϊόντα ικανά να καταστούν αντικείμενο αδικήματος σύμφωνα με το άρθρο 6 της παρούσας Σύμβασης». (ΦΕΚ-Α-264-1998)

Όσον αφορά τα αδικήματα σχετικά με τις παράνομες δραστηριότητες περιλαμβάνονται στο άρθρο 6 και στην παράγραφο 1 αναφέρεται ότι:

«Κάθε Μέρος υιοθετεί όσα νομοθετικά ή άλλα μέτρα αποδεικνύονται αναγκαία για να προσδώσουν χαρακτήρα ποινικού αδικήματος σύμφωνα με την εσωτερική του νομοθεσία στις παρακάτω πράξεις, όταν αυτές διαπράττονται με πρόθεση» (ΦΕΚ-Α-264-1998):

Ø «μετατροπή ή μεταφορά περιουσιακών στοιχείων εν γνώσει ότι αυτά αποτελούν προϊόντα εγκλήματος, με σκοπό απόκρυψη ή κάλυψη της παράνομης προέλευσης της περιουσίας ή παροχή συνδρομής σε πρόσωπο που εμπλέκεται στη διάπραξη του κυρίου αδικήματος, προκειμένου να αποφύγα τις έννομες συνέπειες των πράξεών του». (ΦΕΚ-Α-264-1998)

Ø «απόκρυψη ή κάλυψη της πραγματικής φύσης, προέλευσης, θέσης, διάθεσης, διακίνησης ή δικαιωμάτων σχετικών με περιουσιακά στοιχεία εν γνώσει ότι αυτά αποτελούν προϊόντα εγκλήματος και με την επιφύλαξη των συνταγματικών αρχών και των θεμελιωδών εννοιών του νομικού του συστήματος». (ΦΕΚ-Α-264-1998)

Ø «απόκτηση, κατοχή ή χρήση περιουσιακών στοιχείων, εν γνώσει, κατά το χρόνο της λήψης τους, ότι αυτά αποτελούσαν προϊόντα εγκλήματος». (ΦΕΚ-Α-264-1998)

Ø «συμμετοχή σε οποιοδήποτε από τα αδικήματα που θεσπίζονται σύμφωνα με το παρόν άρθρο ή κάθε ένωση, συμφωνία, απόπειρα διάπραξης ή συνέργεια που συνίστανται σε παροχή συνδρομής, βοήθειας ή συμβουλών για την εκτέλεση τους». (ΦΕΚ-Α-264-1998)

Συνεχίζοντας στην παράγραφο 3 αναφέρεται ότι:

«Κάθε Μέρος μπορεί να υιοθετήσει τα μέτρα που θεωρεί αναγκαία για να προσδώσει χαρακτήρα ποινικού αδικήματος, δυνάμει του εσωτερικού του δίκαιου, σε όλες ή ορισμένες από τις πράξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1, σε όλες ή σε κάποια από τις ακόλουθες περιπτώσεις κατά τις οποίες ο δράστης» (ΦΕΚ-Α-264-1998):

Ø «όφειλε να υποθέσει ότι το περιουσιακό στοιχείο αποτελούσε προϊόν»,

Ø «ενήργησε με σκοπό την κερδοσκοπία»,

Ø «ενήργησε με σκοπό να διευκολύνει τη συνέχιση μιας εγκληματικής δραστηριότητας». (ΦΕΚ-Α-264-1998)

Σε αυτή τη σύμβαση εκτός από την διεύρυνση των ορισμών που σχετίζονται με τα βασικά αδικήματα, πολύ σημαντική θεωρείται και η προώθηση της συνεργασίας ανάμεσα στα κράτη-μέλη με σκοπό την αντιμετώπιση των εν λόγω ποινικών αδικημάτων. Ειδικότερα στο άρθρο 7 αναφέρεται ότι:

Ø «Τα Μέρη συνεργάζονται μεταξύ τους στο μεγαλύτερο δυνατό μέτρο για έρευνες και διαδικασίες που αποβλέπουν στη δήμευση οργάνων και προϊόντων».

Ø «Κάθε Μέρος υιοθετεί όσα νομοθετικά ή άλλα μέτρα που αποδεικνύονται αναγκαία ώστε να μπορέσει να ανταποκριθεί υπό τις προβλεπόμενες στο Κεφάλαιο αυτό προϋποθέσεις, στις αιτήσεις:

α. Δήμευσης συγκεκριμένων περιουσιακών στοιχείων που συνίστανται σε προϊόντα ή όργανα, καθώς και δήμευσης των προϊόντων που συνίστανται στην υπο-

χρέωση καταβολής ενός χρηματικού ποσού που αντιστοιχεί στην αξία του προϊόντος.

β. Αμοιβαίας βοήθειας για σκοπούς έρευνας και προσωρινών μέτρων που έχουν ως σκοπό τη μία από τις αναφερόμενες στο στοιχείο α μορφές δήμευσης». (ΦΕΚ-Α-264-1998)

ΚΟΙΝΗ ΔΡΑΣΗ 98/699/ΔΕΥ

Με πρωτοβουλία του Συμβουλίου της Ευρώπης και με κύριο μέλημα την προώθηση της συνεργασίας ανάμεσα στα κράτη-μέλη θεσπίζεται η κοινή δράση η οποία αφορά τον προσδιορισμό, τον εντοπισμό, τη δέσμευση, την κατάσχεση και τη δήμευση των οργάνων και των προϊόντων του εγκλήματος. Πιο συγκεκριμένα:

Στο Άρθρο 1 παράγραφος 1 αναφέρεται ότι: «*Προκειμένου να ενισχυθεί η αποτελεσματική δράση κατά του οργανωμένου εγκλήματος, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι δεν θα διατυπωθούν ούτε θα διατηρηθούν επιφυλάξεις, όσον αφορά τα ακόλουθα άρθρα της σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης του 1990 για το ξέπλυμα, την έρευνα, την κατάσχεση και δήμευση των εσόδων που προέρχονται από εγκληματική δραστηριότητα, (εφεξής αναφερόμενη ως «Σύμβαση του 1990»)*»: (98/699/ΔΕΥ)

α) «*Άρθρο 2: προκειμένου για έγκλημα που τιμωρείται με στέρηση της ελευθερίας ή κράτηση κατ' ανώτατο όριο άνω του ενός έτους*».

β) «*Άρθρο 6: προκειμένου για σοβαρά εγκλήματα. Τα εγκλήματα αυτά θα πρέπει, οπωσδήποτε, να περιλαμβάνουν τα εγκλήματα που τιμωρούνται με στέρηση της ελευθερίας ή κράτηση κατ' ανώτατο όριο άνω του ενός έτους, ή όσον αφορά τα κράτη που έχουν ελάχιστο κατώφλιο για εγκλήματα στο νομικό τους σύστημα, τα εγκλήματα που τιμωρούνται με στέρηση της ελευθερίας ή με κράτηση κατά κατώτατο όριο άνω των έξι μηνών*». (98/699/ΔΕΥ)

Πολύ σημαντικές θεωρούνται και οι παράγραφοι 2 και 3 στις οποίες τονίζεται ιδιαίτερα η συνεργασία των κρατών μελών αναφέροντας ότι:

Άρθρο 1 παράγραφος 2: «*Κάθε κράτος μέλος μεριμνά ώστε η νομοθεσία και οι διαδικασίες του όσον αφορά τη δήμευση των προϊόντων του εγκλήματος να επιτρέπουν επίσης τη δήμευση περιουσιακών στοιχείων η αξία των οποίων*

αντιστοιχεί στα εν λόγω προϊόντα, τόσο στις αμιγώς εθνικές διαδικασίες όσο και στις διαδικασίες που κινήθηκαν κατόπιν αιτήσεως άλλου κράτους μέλους, συμπεριλαμβανομένων και των αιτήσεων για την εκτέλεση αλλοδαπών διαταγών δήμευσης. Ωστόσο, τα κράτη μέλη μπορούν να αποκλείσουν τη δήμευση περιουσιακών στοιχείων η αξία των οποίων αντιστοιχεί στα προϊόντα του εγκλήματος σε ήσσονος σημασίας περιπτώσεις. Οι έννοιες «περιουσιακά στοιχεία», «προϊόντα του εγκλήματος» και «δήμευση» συμπίπτουν με τις οριζόμενες στο άρθρο 1 της σύμβασης του 1990». (98/699/ΔΕΥ)

Άρθρο 1 παράγραφος 3: «Κάθε κράτος μέλος μεριμνά ώστε η νομοθεσία και οι διαδικασίες του να επιτρέπουν τον προσδιορισμό και τον εντοπισμό πιθανολογούμενων προϊόντων του εγκλήματος κατόπιν αιτήσεως άλλου κράτους μέλους, όταν υπάρχουν εύλογες υπόνοιες ότι έχει τελεστεί μια αξιόποινη πράξη. Αυτή η νομοθεσία και οι διαδικασίες καθιστούν δυνατή τη συνδρομή σε όσο το δυνατόν πιο πρώιμο στάδιο μιας έρευνας. Προς το σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη θα προσπαθήσουν να περιορίσουν τη χρησιμοποίηση προαιρετικών λόγων άρνησης σε σχέση με άλλα κράτη μέλη δυνάμει των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 18 της σύμβασης του 1990». (98/699/ΔΕΥ)

Απόφαση-πλαίσιο του Συμβουλίου, 2001/500/ΔΕΥ

Στόχος της Απόφασης-πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρώπης που πραγματοποιήθηκε τον Ιούνιο του 2001 για το ξέπλυμα χρήματος, τον προσδιορισμό, τον εντοπισμό, τη δέσμευση, την κατάσχεση και τη δήμευση των οργάνων και των προϊόντων του εγκλήματος είναι οι τροποποιήσεις και οι διορθώσεις της Κοινής Δράσης 98/699/ΔΕΥ.

Χαρακτηριστικό σε αυτή την απόφαση είναι το άρθρο 3 το οποίο σχετίζεται με τη Δήμευση αντίστοιχης αξίας σύμφωνα με το οποίο:

«Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα ώστε η νομοθεσία και οι διαδικασίες του όσον αφορά τη δήμευση των προϊόντων του εγκλήματος να επιτρέπουν επίσης, τουλάχιστον οσάκις αυτά τα προϊόντα του εγκλήματος δεν είναι δυνατόν να κατασχεθούν, τη δήμευση περιουσιακών στοιχείων αξίας αντίστοιχης προς εκείνη των εν λόγω προϊόντων, στο πλαίσιο τόσο των αμιγώς εθνικών διαδικασιών όσο και των διαδικασιών που κινούνται κατόπιν αιτήσεως άλλου

κράτους μέλους, συμπεριλαμβανομένων και των αιτήσεων για την εκτέλεση αλλοδαπών διαταγών δήμευσης. Ωστόσο, τα κράτη μέλη μπορούν να αποκλείσουν τη δήμευση περιουσιακών στοιχείων αξίας αντίστοιχης προς τα προϊόντα του εγκλήματος, εάν η αξία αυτή είναι μικρότερη των 4000 ευρώ». (2001/500/ΔΕΥ)

Παράλληλα, θα πρέπει να αναφερθεί ότι σε αυτή την απόφαση καταργούνται το άρθρο 1, το άρθρο 3, το άρθρο 5 παράγραφος 1 και το άρθρο 8 παράγραφος 2 της κοινής δράσης 98/699/ΔΕΥ. (2001/500/ΔΕΥ)

Απόφαση-πλαίσιο του Συμβουλίου, 2005/212/ΔΕΥ

Στην συγκεκριμένη απόφαση περιλαμβάνονται περαιτέρω διατάξεις που συμπληρώνουν την απόφαση πλαίσιο 2001/500/ΔΕΥ για το ξέπλυμα χρήματος, τον προσδιορισμό, τον εντοπισμό, τη δέσμευση, την κατάσχεση και τη δήμευση των οργάνων και των προϊόντων του εγκλήματος.

Στόχος της είναι να ενωθούν οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να συμβάλλουν στην αντιμετώπιση ποινικών αδικημάτων λαμβάνοντας τα απαραίτητα μέτρα για τη δήμευση οργάνων και προϊόντων.

Σημαντικό είναι το άρθρο 2 που σχετίζεται με τη δήμευση και αναφέρει ότι:

1. «Κάθε κράτος μέλος υιοθετεί τα αναγκαία μέτρα ώστε να καταστεί δυνατή, εξ ολοκλήρου ή εν μέρει, η δήμευση οργάνων και προϊόντων που προέρχονται από ποινικά αδικήματα που τιμωρούνται με στερητική της ελευθερίας ποινή διάρκειας άνω του έτους, ή περιουσιακών στοιχείων η αξία των οποίων αντιστοιχεί στα προϊόντα αυτά».

2. «Για φορολογικά αδικήματα, τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν άλλες διαδικασίες πλην ποινικών προκειμένου να αποστερηθεί ο δράστης των προϊόντων του εγκλήματος». (2005/212/ΔΕΥ)

Στο άρθρο 3 με την ονομασία Εκτεταμένες εξουσίες δήμευσης και πιο συγκεκριμένα στην παράγραφο 2 αναφέρεται ότι:

«Κάθε κράτος μέλος θεσπίζει τα αναγκαία μέτρα ούτως ώστε να είναι δυνατή η δήμευση δυνάμει του παρόντος άρθρου, τουλάχιστον όταν»:

- α) «εθνικό δικαστήριο, βασιζόμενο σε συγκεκριμένα περιστατικά, έχει πεισθεί απολύτως ότι τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία έχουν προέλθει από εγκληματικές δραστηριότητες του καταδικασθέντος κατά το χρονικό διάστημα πριν από την καταδίκη για την αξιόποινη πράξη»
- β) «εθνικό δικαστήριο, βασιζόμενο σε συγκεκριμένα περιστατικά, έχει πεισθεί απολύτως ότι τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία έχουν προέλθει από παρόμοιες εγκληματικές δραστηριότητες του καταδικασθέντος, κατά το χρονικό διάστημα πριν από την καταδίκη για την αξιόποινη πράξη».
- γ) «εφόσον διαπιστωθεί ότι η αξία των περιουσιακών στοιχείων είναι δυσανάλογη προς το νόμιμο εισόδημα του καταδικασθέντος και εφόσον εθνικό δικαστήριο βασιζόμενο σε συγκεκριμένα γεγονότα έχει πεισθεί απολύτως ότι τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία έχουν προέλθει από εγκληματική δραστηριότητα του εν λόγω καταδικασθέντος». (2005/212/ΔΕΥ)

Σημαντική θεωρείται και η παράγραφος 3 στο ίδιο άρθρο, σύμφωνα με την οποία: «Κάθε κράτος μέλος μπορεί επίσης να εξετάζει τη θέσπιση των αναγκαίων μέτρων η εξ ολοκλήρου ή εν μέρει, δήμευση, των περιουσιακών στοιχείων που έχουν αποκτηθεί από τους στενότερους συγγενείς του ενδιαφερομένου και των περιουσιακών στοιχείων που έχουν μεταβιβασθεί σε νομικό πρόσωπο επί του οποίου ο ενδιαφερόμενος –ενεργώντας είτε μόνος είτε από κοινού με τους στενότερους συγγενείς του– έχει επιρροή ελέγχου. Το αυτό ισχύει εάν ο ενδιαφερόμενος λαμβάνει σημαντικό μέρος από τα έσοδα του νομικού προσώπου». (2005/212/ΔΕΥ)

4.2 ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Το φορολογικό σύστημα της Κυπριακής Δημοκρατίας θεωρείται χαρακτηριστικό παράδειγμα των υπεράκτιων κέντρων. Πριν από την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση το φορολογικό καθεστώς που ίσχυε για της υπεράκτιες εταιρείες που είχαν την έδρα τους εκεί αφορούσε την φορολόγηση των εταιρειών με βάση το καθαρό κέρδος και με συντελεστή 4,25%.

Το γεγονός ότι αποτέλεσε μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης σήμανε την αλλαγή των εταιρειών από Offshore σε υπεράκτια κέντρα με αποτέλεσμα την ίδρυση τους στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής φορολογικής νομοθεσίας και την καταχώρηση των μητρώων τους στο Ευρωπαϊκό Σύστημα VIES το οποίο αποτελεί ένα σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών που σχετίζεται με το ΦΠΑ. Το συγκεκριμένο συνέβαλλε στο γεγονός να πραγματοποιείται έλεγχος από τους αντίστοιχους μηχανισμούς ως προς τη διασταύρωση πληροφοριών. Ταυτόχρονα δόθηκε η δυνατότητα αναγνώρισης των τιμολογίων των εταιρειών στα υπόλοιπα κράτη μέλη.

Στα χαρακτηριστικά του φορολογικού συστήματος που ισχύει μετά την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι:

- Ο φορολογικός συντελεστής των όλων των εταιρειών που έχουν την έδρα τους στην Κύπρο ανέρχεται στο 10% με βάση τα καθαρά κέρδη των δραστηριοτήτων τους.
- Τα έσοδα των εταιρειών που έχουν την έδρα τους στην Κύπρο αποδίδουν ΦΠΑ 15% από τη στιγμή που οι δραστηριότητες τους διενεργούνται εντός των συνόρων.
- Παρέχεται η δυνατότητα συμψηφισμού των ζημιών με μελλοντικά κέρδη χωρίς χρονικό περιορισμό. Στην περίπτωση που υφίσταται εταιρική σχέση με το ποσοστό να κυμαίνεται πάνω από 75% τότε παρέχεται η δυνατότητα συμψηφισμού σε έναν όμιλο επιχειρήσεων.
- Το εμπίστευμα (Trust) χρησιμοποιείται προκειμένου να διατηρηθεί η ανωνυμία των μετόχων στις εταιρείες που έχουν συσταθεί στην Κύπρο. Πρόκειται για ένα συμφωνητικό που υπογράφεται μεταξύ του ιδιοκτήτη της εταιρείας και του ατόμου που τη διαχειρίζεται.
- Στην περίπτωση που πωληθούν ή μεταβιβαστούν μετοχές της υπεράκτιας εταιρείας δεν αποδίδεται φόρος με βάση τα κεφαλαιουχικά κέρδη.
- Δεν αποδίδεται φόρος κληρονομιάς με βάση την κληρονομική διάθεση των μετόχων της υπεράκτιας εταιρείας
- Στις περιπτώσεις όπου η υπεράκτια εταιρεία επιθυμεί να αποκτήσει εξοπλισμό γραφείου ή οικιακό εξοπλισμό ή μηχανοκίνητα οχήματα συγκεκριμένης δασμολογικής κατηγορίας δεν απαιτείται να αποδώσει εισαγωγικούς δασμούς.

- Δεν υπόκειται σε φόρο χαρτοσήμανσης, η υπεράκτια εταιρεία των οποίων τα έγγραφα της αφορούν δραστηριότητες εκτός συνόρων.

Η Κυπριακή Δημοκρατία αποτελεί ένα φορολογικό παράδεισο και όπως και άλλες χώρες έχει προχωρήσει στην υπογραφή και στην κύρωση 27 συμφωνιών ανάμεσα στις οποίες ανήκει και η Διεθνής Σύμβαση Αποφυγής Διπλής Φορολογίας ανάμεσα σε αυτή και στην Ελλάδα.

Στα πλαίσια αυτής της Σύμβασης:

Οι ελληνικές εταιρίες απαλλάσσονται από την καταβολή παρακρατούμενων φόρων (20%) επί των αμοιβών για δικαιώματα χρήσης και τόκους. Κίνητρα δίνονται στη φορολόγηση των μερισμάτων, τη μεταβίβαση εταιρικών μεριδίων, τα κεφαλαιακά κέρδη από διάθεση μετοχών και τα μερίσματα από το εξωτερικό εφόσον η Κυπριακή κατέχει πάνω από το 1% της ξένης.

Πιο συγκεκριμένα: σύμφωνα με τη ΠΟΛ 1082 «*οι ημεδαπές εταιρείες δεν προβαίνουν σε παρακράτηση φόρου επί των κερδών που διανέμουν προς εταιρείες άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των οποίων είναι θυγατρικές, με τις προϋποθέσεις του άρθρου 11 του ν.2578/1998 (ΦΕΚ Α' 30), όπως ισχύει*».

Εξαιρέση αποτελούν: «*όσες εταιρίες διεξάγουν εργασίες στην Ελλάδα μέσω μίας μόνιμης εγκατάστασης ή παρέχουν ανεξάρτητες προσωπικές υπηρεσίες στην Ελλάδα από καθορισμένη βάση*».

Παράλληλα, δεν αποδίδουν ΦΠΑ οι εταιρείες των οποίων οι δραστηριότητες τους παρέχονται από την Κύπρο προς την αλλοδαπή, σε οποιαδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο αλλοδαπής προέλευσης και αντίστροφα.

<https://www.taxexperts.gr/%CE%B1%CF%81%CE%B8%CF%81%CE%BF%CE%B3%CF%81%CE%B1%CF%86%CE%AF%CE%B1/%CE%B7-%CF%86%CE%BF%CF%81%CE%BF%CE%BB%CE%BF%CE%B3%CE%AF%CE%B1-%CF%83%CF%84%CE%B7%CE%BD-%CE%BA%CF%8D%CF%80%CF%81%CE%BF>

4.2 ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

Το Λουξεμβούργο τα τελευταία χρόνια έχει γίνει ένα σοβαρό οικονομικό και επιχειρηματικό κέντρο. Η μικρή πρωτεύουσα του Λουξεμβούργου είναι δημοφιλής περιοχή για εταιρείες συμμετοχών (holding) και εταιρείες επενδύσεων όπου μπορούν να επανεπενδύουν τα κέρδη από ξένες χώρες. (Δουβής, 2008)

Οι τραπεζικές υπηρεσίες ανταγωνίζονται τις Ελβετικές. Κάποια κράτη μέλη χρησιμοποιούν τις εταιρείες συμμετοχών για φόρους και σύνθετες ομιλικές δομές που είναι απαραίτητες για να επωφεληθούν των φορολογικών ατελειών. Το Λουξεμβούργο είναι κέντρο διαπραγμάτευσης Ευρωομολόγων. (Δουβής, 2008)

Η Κυβέρνηση του Λουξεμβούργου εφαρμόζει μια ενεργή πολιτική ενθάρρυνσης των ξένων επενδύσεων. Κατ' επέκταση, προσφέρει μια σειρά επενδυτικών κινήτρων.

Τα εν λόγω κίνητρα περιλαμβάνουν μερική φορολογική απαλλαγή για εταιρείες που ευνοούν την ανάπτυξη, εξάπλωση ή βελτίωση της οικονομίας του Λουξεμβούργου μέσω της δημιουργίας, επέκτασης, εθνικοποίησης ή επαναπροσανατολισμού βιομηχανικών εταιρειών ή εταιρειών παροχής υπηρεσιών. Τα κίνητρα αυτά αφορούν εξίσου τους ξένους και εγχώριους επενδυτές και είναι:

- Φορολογική ελάφρυνση μέχρι 12% εφαρμόζεται στις επιχειρήσεις που πραγματοποιούν επιπρόσθετες επενδύσεις σε αποσβέσιμα πάγια στοιχεία ενεργητικού εκτός από γη και κτίρια.

- Υπάρχουν επίσης διαστήματα προσωρινής φορολογικής απαλλαγής, φορολογικές μειώσεις ή ειδικές παραχωρήσεις κατά την κρίση των φορολογικών αρχών για συγκεκριμένη χρονική περίοδο.

- Στους ξένους επενδυτές παρέχεται η μέγιστη δυνατή βοήθεια για την εκτέλεση των επιχειρηματικών τους σχεδίων, τα οποία μπορούν να υλοποιηθούν εύκολα χάρη στην αποτελεσματική συνεργασία μεταξύ των διαφόρων κρατικών υπηρεσιών. Δεν υπάρχουν περιορισμοί για τη ξένη ιδιοκτησία. Η Κυβέρνηση έχει καταρτίσει ένα πρόγραμμα ανάπτυξης, το οποίο περιλαμβάνει ένα σύνολο σημαντικών κινήτρων που παρέχονται στους επενδυτές, με την προϋπόθεση τα επιχειρηματικά τους σχέδια να συμβάλλουν στην ανάπτυξη και διεύρυνση της

οικονομίας του Λουξεμβούργου, καθώς και στην δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. (Δουβής, 2008)

Οι κύριες φορολογικές Αρχές είναι οι εξής:

- Administration des Contributions Directes (φόρος κεφαλαίου, ιδιωτικός φόρος εισοδήματος, εταιρικός φόρος),
- Administration de l'Enregistrement et des Domaines (ετήσιος φόρος κεφαλαίου, εγγραφή, ΦΠΑ).

Οι εταιρείες συμμετοχών υπάγονται μόνο στην Administration de l'Enregistrement και δεν υπόκεινται σε φορολογία. (Δουβής, 2008)

Σχετικά με τις εταιρείες που έχουν την έδρα τους στο Λουξεμβούργο για λόγους φορολόγησης, θεωρείται ότι ως εγκατεστημένη εταιρεία είναι η εταιρεία που έχει συσταθεί και ιδρυθεί στο Λουξεμβούργο ή που έχει την έδρα της στο Λουξεμβούργο ή της οποίας η διοίκηση και ο έλεγχος ασκούνται στο Λουξεμβούργο. (Δουβής, 2008)

Οι εταιρείες που είναι εγκατεστημένες στο Λουξεμβούργο υπόκεινται σε εταιρικό φόρο με βάση το εισόδημά τους από τις διεθνείς δραστηριότητές τους. Η διπλή φορολόγηση αποφεύγεται μέσω διμερών συμβάσεων ή φοροαπαλλαγής (οι φόροι που καταβάλλονται στο εξωτερικό εκπίπτουν ως έξοδα ή υπάρχει αντίστοιχη μείωση φόρου). (Δουβής, 2008)

Μια μη εγκατεστημένη εταιρεία ή ξένη εταιρεία φορολογείται μόνο επί των κερδών της από δραστηριότητες στο Λουξεμβούργο. Οι μη εγκατεστημένες εταιρείες δικαιούνται μείωση φόρου εάν το εισόδημά τους από τις παγκόσμιες δραστηριότητές τους δεν υπερβαίνει τα 15.000 ευρώ. (Δουβής, 2008)

Σύμφωνα με τις τροποποιήσεις των διατάξεων Οδηγίας του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων 2003/123/EK:

«Οι εταιρείες του Λουξεμβούργου, τα υποκαταστήματα και οι μόνιμες εγκαταστάσεις ξένων εταιρειών απαλλάσσονται από φόρο επί των μερισμάτων (συμπεριλαμβανομένων των διανομών του προϊόντος εκκαθάρισης) και των κεφαλαιουχικών κερδών που απορρέουν από σημαντικό ποσοστό συμμετοχής». (Δουβής, 2008)

Οι εταιρείες στο Λουξεμβούργο φορολογούνται επί των εισοδημάτων και των κεφαλαιουχικών κερδών τους από τις παγκόσμιες δραστηριότητές τους. Εντούτοις, το εισόδημα από εξαιρούμενο σημαντικό ποσοστό συμμετοχής σε ξένη εταιρεία μπορεί να απαλλάσσεται από φορολογία. Επίσης, μια σύμβαση αποφυγής διπλής φορολόγησης μπορεί να εξαιρεί από την επιβολή φόρου στο Λουξεμβούργο τα κέρδη υποκαταστημάτων εξωτερικού, το εισόδημα από δραστηριότητες στο εξωτερικό και κέρδη. (Δουβής, 2008)

Όπως και όλες οι άλλες χώρες της Ευρώπης, έτσι και το Λουξεμβούργο φορολογεί μόνο μη μόνιμους κατοίκους επί του εισοδήματος τους προέλευσης Λουξεμβούργου (κυρίως μισθούς από εταιρείες του Λουξεμβούργου ή ενοίκια από ακίνητη περιουσία που βρίσκεται στο Λουξεμβούργο) και δεν παρακρατείται φόρος στην πηγή επί των τόκων ή άλλου εισοδήματος από επένδυση. Ανέκαθεν, οι μη μόνιμοι κάτοικοι ήταν αυτοί που αναλάμβαναν την δήλωση στις τοπικές φορολογικές αρχές των εισοδημάτων τους από τόκους ή άλλες επενδύσεις. (Δουβής, 2008)

Από την 1η Ιουλίου 2005, όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ ανταλλάσσουν πληροφορίες για τους τόκους ή τα εισοδήματα που εισπράττονται από αποταμιεύσεις σε μια χώρα μέλος της ΕΕ από φυσικά πρόσωπα που διαμένουν μόνιμα σε άλλη χώρα μέλος της ΕΕ. Εξαίρεση αποτελούν το Λουξεμβούργο, το Βέλγιο και η Αυστρία που μπορούν να διατηρήσουν το τραπεζικό τους απόρρητο, να μειώσουν την εγχώρια φορολογία στην πηγή γι' αυτά τα εισοδήματα και να περάσουν το 75% του μειωμένου φόρου στο αντίστοιχο κράτος μέλος της ΕΕ. (Δουβής, 2008)

Πολύ σημαντική θεωρείται η Σύμβαση ανάμεσα στην Ελλάδα και το Λουξεμβούργο Ν. 2319/1995 (ΦΕΚ Α' 19/19.6.1995) για την αποφυγή της διπλής φορολογίας και την αποτροπή της φοροδιαφυγής αναφορικά με τους φόρους εισοδήματος και κεφαλαίου.

Αξίζει να αναφερθεί το άρθρο 23 του Ν. 2319/1995 το οποίο σχετίζεται με την αποφυγή της διπλής φορολογίας στο Λουξεμβούργο και στην Ελλάδα. Πιο συγκεκριμένα στην παράγραφο 1 που αφορά του Λουξεμβούργου αναφέρεται ότι:

- «Όταν κάτοικος Λουξεμβούργου αποκτά εισόδημα ή κατέχει κεφάλαιο το οποίο, σύμφωνα με τις διατάξεις αυτής της Σύμβασης, μπορεί να φορολογείται στη

Ελληνική Δημοκρατία, το Λουξεμβούργο εξαιρεί αυτό το εισόδημα ή κεφάλαιο από τη φορολογία».

- *«Όταν κάτοικος Λουξεμβούργου αποκτά εισοδήματα τα οποία σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 10, 11 και 12 μπορούν να φορολογούνται στην Ελληνική Δημοκρατία, το Λουξεμβούργο αναγνωρίζει ως έκπτωση από το φόρο εισοδήματος αυτού του κατοίκου ένα ποσό ίσο προς το φόρο που καταβλήθηκε στην Ελληνική Δημοκρατία, αλλά στην περίπτωση των μερισμάτων λαμβάνεται υπόψη ποσό όχι ανώτερο του 15% του ακαθάριστου ποσού αυτών».* (Ν. 2319/1995)

Ενώ στην παράγραφο 2 που αφορά την Ελλάδα αναφέρεται ότι:

- *«Όταν σύμφωνα με οποιαδήποτε διάταξη αυτής της Σύμβασης εισόδημα ή κεφάλαιο που αποκτήθηκε από κάτοικο της Ελληνικής Δημοκρατίας εξαιρείται από φόρους στην Ελληνική Δημοκρατία, η Ελληνική Δημοκρατία μολαταύτα κατά τον υπολογισμό του φόρου επί του εναπομένοντος εισοδήματος ή κεφαλαίου αυτού του κατοίκου μπορεί να συνυπολογίζει το εξαιρεθέν εισόδημα ή κεφάλαιο».*

- *«Αν κάτοικος της Ελληνικής Δημοκρατίας αποκτά εισόδημα ή είναι κύριος κεφαλαίου το οποίο, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης, μπορεί να φορολογηθεί στο Λουξεμβούργο, η Ελληνική Δημοκρατία παραχωρεί:*
α) *ως έκπτωση από το φόρο εισοδήματος του εν λόγω κατοίκου, ποσό ίσο με το φόρο εισοδήματος που καταβλήθηκε στο Λουξεμβούργο,*
β) *ως έκπτωση από το φόρο κεφαλαίου του κατοίκου αυτού, ποσό ίσο με το φόρο κεφαλαίου που καταβλήθηκε στο Λουξεμβούργο».* (Ν. 2319/1995)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ OFFSHORE

5.1 ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

Οι Διεθνείς Οικονομικοί Οργανισμοί οι οποίοι συμβάλλουν στην καταπολέμηση του οικονομικού εγκλήματος είναι:

- Ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ),
- Η FATF (Financial Action Task Force) που δημιουργήθηκε από τους αρχηγούς των κρατών και των κυβερνήσεων των 7 κυριότερων βιομηχανικών κρατών του G7 και από την προεδρία της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στο Παρίσι στις 14-15.7.1989 και το
 - Forum για την Οικονομική Σταθερότητα Financial Stability Forum (FSF), που έχουν διερευνήσει τα 50 κέντρα offshore, από διαφορετικές πλευρές.
 - Η Ευρωπαϊκή Αστυνομική Υπηρεσία (Europol) (Αυγερινού, 2007)

Ο ΟΟΣΑ ενδιαφέρεται για την ελαχιστοποίηση των δυσμενών φορολογικών πρακτικών «harmful tax practices»

Η FATF ασχολείται με την επάρκεια των νομοθετικών κανονισμών, τους ελέγχους ξεπλύματος χρήματος και τη ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών κέντρων σε συνεργάσιμα (co-operative) και μη συνεργάσιμα (non-co-operative) (Αυγερινού, 2007)

Το Forum για την Οικονομική Σταθερότητα FSF που συστάθηκε στις 14 Απριλίου 1999 στην Ουάσινγκτον από τους Υπουργούς Οικονομικών και τους Διοικητές των Κεντρικών Τραπεζών των κρατών του G7 (ΗΠΑ, Ιαπωνία, Γαλλία, Ρωσία, Γερμανία, Η. Βασίλειο και Καναδάς), δημιούργησε μία ομάδα εργασίας στην οποία έδωσε εντολή να διερευνήσει πως επιδρούν τα offshore οικονομικά κέντρα στην σταθερότητα του οικονομικού συστήματος και επιπλέον να προτείνει λύσεις για το πώς μπορούν να αντιμετωπιστούν τυχόν προβλήματα. Η έκθεση που συνέταξε η ομάδα και είδε το φως της δημοσιότητας στις 5 Απριλίου του 2000

διατυπώνει το εξής συμπέρασμα. Τα offshore κέντρα δεν αποτελούν ζημιά για την οικονομική σταθερότητα με την προϋπόθεση όμως ότι θα υπάρχει έλεγχος και ότι υπάρχει συνεργασία των ελεγκτικών αρχών. Διαπιστώνει επίσης ότι ορισμένα κέντρα εποπτεύονται σωστές και συνεργάζονται με άλλες χώρες ενώ άλλα κέντρα αδυνατούν και δεν εκφράζουν καμία πρόθεση να προσαρμοσθούν με τις διεθνείς επιταγές εποπτείας, ελέγχου, και ανταλλαγής πληροφοριών, γεγονός που δημιουργεί μια πιθανή συστηματική απειλή για τη διεθνή οικονομική σταθερότητα. Οι φορολογικοί παράδεισοι κατατάσσονται σε τρεις κατηγορίες ανάλογα με το πόσο συνεργάζονται οι τοπικές με τις διεθνείς αρχές. Στην πρώτη κατηγορία βρίσκονται οι χώρες οι οποίες έχουν ένα καλό επίπεδο συνεργασίας. Στη δεύτερη κατηγορία περιλαμβάνονται οι χώρες με μέσο επίπεδο συνεργασίας ενώ στην τρίτη κατηγορία είναι εκείνες με το χαμηλότερο επίπεδο συνεργασίας. (Αυγερινού, 2007)

Η Ευρωπαϊκή Αστυνομική Υπηρεσία αποτελεί έναν οργανισμό που συμβάλλει στην καταπολέμηση σοβαρών εγκλημάτων και τρομοκρατιών. Στα σοβαρά εγκλήματα περιλαμβάνονται το «ξέπλυμα βρώμικου χρήματος».

Η ιδέα ίδρυσης του συγκεκριμένου οργανισμού πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Λουξεμβούργου στις αρχές του 1990. Το 1994 δραστηριοποιείται για πρώτη φορά έχοντας την ονομασία «Μονάδα Ναρκωτικών της Europol» (EDU) ενώ συστάθηκε το 1995 στα πλαίσια της Σύμβασης Europol και ίσχυσε το 1998.

Στην απόφαση του Συμβουλίου το 2010, ο συγκεκριμένος οργανισμός λειτουργεί με νέες βάσεις και νέους νόμους, ενισχύοντας τις αρμοδιότητες του και ελεγχόμενος από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ο ρόλος του σχετίζεται με:

- Την επιβολή του νόμου σε εγκλήματα όπως είναι το ξέπλυμα βρώμικου χρήματος, η διακίνηση ναρκωτικών, η τρομοκρατία κ.α.
- Την στήριξη των κρατών μελών της Ε.Ε. διευκολύνοντας την ανταλλαγή πληροφοριών ανάμεσα στους αρμόδιους μηχανισμούς τους που σχετίζονται με το έγκλημα.

- Την παροχή αναλύσεων που αφορούν το έγκλημα στους αρμόδιους μηχανισμούς της Ε.Ε.
- Την συμμετοχή τους στις ομάδες έρευνας που πραγματοποιούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες και στη διαβίβαση πληροφοριών. http://europa.eu/about-eu/agencies/regulatory_agencies_bodies/pol_agencies/europol/index_el.htm

5.2 ΣΥΧΡΟΝΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Σύμφωνα με το νέο νόμο 4172/2013, καταβάλλεται περισσότερος φόρος από τις επιχειρήσεις οι οποίες δραστηριοποιούνται και πραγματοποιούν συναλλαγές με τις χώρες που είναι στη λίστα που δημοσιεύτηκε με απόφαση του Υπουργού και του Υφυπουργού Οικονομικών στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και οι οποίες θα αναφερθούν στη συνέχεια.

Στο συγκεκριμένο νόμο 4172/2013 σημαντικό θεωρείται το άρθρο 23 το οποίο σχετίζεται με τις μη εκπιπτόμενες δαπάνες. Πιο συγκεκριμένα:

«Δεν εκπίπτει το σύνολο των δαπανών που καταβάλλονται προς φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα που είναι φορολογικός κάτοικος σε κράτος μη συνεργάσιμο ή που υπόκειται σε προνομιακό φορολογικό καθεστώς, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 65 του Κ.Φ.Ε., εκτός εάν ο φορολογούμενος αποδείξει ότι οι δαπάνες αυτές αφορούν πραγματικές και συνήθεις συναλλαγές και δεν έχουν ως αποτέλεσμα τη μεταφορά κερδών ή εισοδημάτων ή κεφαλαίων, με σκοπό τη φοροαποφυγή ή τη φοροδιαφυγή». (4172/2013)

Και συνεχίζει: *«Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου δεν αποκλείει την έκπτωση των δαπανών που καταβάλλονται προς φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα που είναι φορολογικός κάτοικος σε κράτος - μέλος της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ., εφόσον υπάρχει η νομική βάση για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ της Ελλάδας και αυτού του κράτους – μέλους». (4172/2013)*

Υψίστης σημασίας σε αυτό το νόμο θεωρούνται και οι ορισμοί στο άρθρο 65 που αναφέρουν τι νοείται κράτος, σύμβαση διοικητικής συνδρομής, και μη συνεργάσιμα κράτη. Ειδικότερα:

«Κράτος για την εφαρμογή του παρόντος κεφαλαίου νοείται το κράτος ή η περιοχή δικαιοδοσίας ή η υπερπόντια χώρα ή το έδαφος που τελεί υπό οποιοδήποτε ειδικό καθεστώς σύνδεσης ή εξάρτησης κατά την έννοια του διεθνούς δικαίου». (4172/2013)

«Σύμβαση διοικητικής συνδρομής, για την εφαρμογή Κ.Φ.Ε. νοείται η διεθνής σύμβαση που επιτρέπει την ανταλλαγή όλων των πληροφοριών, που είναι απαραίτητες για την εφαρμογή της φορολογικής νομοθεσίας των συμβαλλόμενων μερών». (4172/2013)

«Μη συνεργάσιμα κράτη είναι εκείνα που δεν είναι κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η κατάσταση τους σχετικά με τη διαφάνεια και την ανταλλαγή των πληροφοριών σε φορολογικά θέματα έχει εξεταστεί από τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (Ο.Ο.Σ.Α.) και τα οποία»:

α) «Δεν έχουν συνάψει και δεν εφαρμόζουν με την Ελλάδα σύμβαση διοικητικής συνδρομής στο φορολογικό τομέα και

β) Δεν έχουν υπογράψει τέτοια σύμβαση διοικητικής συνδρομής με τουλάχιστον δώδεκα άλλα κράτη». (4172/2013)

Τα μη συνεργάσιμα κράτη για το 2014 όπως αναφέρονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών είναι: (ΦΕΚ Β' 570/07-03-2014)

1. Ανδόρα
2. Αντίγκουα και Μπαρμπούντα
3. Μπαχάμες
4. Μπαχρέιν
5. Μπαρμπάντος
6. Μπρουνέι
7. Νήσοι Κουκ
8. Ντομίνικα
9. Γρενάδα
10. Γουατεμάλα

11. Τζέρσεϋ
12. Λίβανος
13. Λιβερία
14. Λιχτενστάιν
15. Μαλαισία
16. Νήσοι Μάρσαλ Islands
17. Μαυρίκιος
18. Μονακό
19. Ναούρου
20. Ολλανδικές Αντίλλες
21. ΠΓΔΜ
22. Νιούε
23. Παναμάς
24. Φιλιππίνες
25. Αγία Λουκία
26. Άγιος Χριστόφορος και Νέβις
27. Άγιος Βικέντιος και Γρεναδίνες
28. Σαμόα
29. Σεϋχέλλες
30. Σιγκαπούρη
31. Παρθένοι νήσοι των ΗΠΑ
32. Βανουάτου
33. Ουρουγουάη
34. Χόνγκ–Κόνγκ (ΦΕΚ Β' 570/07-03-2014)

Στη συνέχεια θα πρέπει να αναφερθεί ότι σε αυτή τη «λίστα» χωρών προστίθενται και ορισμένες άλλες χώρες οι οποίες αφορούν την εφαρμογή του

νόμου 4172/2014 και πιο συγκεκριμένα το άρθρο 66 που σχετίζεται με το φορολογητέο εισόδημα και αναφέρεται ότι:

«Το φορολογητέο εισόδημα περιλαμβάνει το μη διανεμηθέν εισόδημα νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας που είναι φορολογικός κάτοικος άλλης χώρας, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις»: (4172/2014)

α) «Ο φορολογούμενος, μόνος του ή από κοινού με τα συνδεδεμένα πρόσωπα, κατέχει άμεσα ή έμμεσα μετοχές, μερίδια, δικαιώματα ψήφου ή συμμετοχής στο κεφάλαιο σε ποσοστό άνω του 50% ή δικαιούται να εισπράττει ποσοστό άνω του 50% των κερδών του εν λόγω νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας». (4172/2014)

β) «Το παραπάνω νομικό πρόσωπο ή η νομική οντότητα υπόκειται σε φορολογία σε μη συνεργάσιμο κράτος ή κράτος με προνομιακό φορολογικό καθεστώς, ήτοι σε ειδικό καθεστώς που επιτρέπει ουσιαδώς χαμηλότερο επίπεδο φορολογίας από ό,τι το γενικό καθεστώς». (4172/2014)

γ) «Άνω του 30% του καθαρού εισοδήματος προ φόρων που πραγματοποιεί το νομικό πρόσωπο ή η νομική οντότητα εμπίπτει σε μία ή περισσότερες από τις κατηγορίες που ορίζονται στην παράγραφο 3». (4172/2014)

δ) «Δεν πρόκειται για εταιρεία, της οποίας η κύρια κατηγορία μετοχών αποτελεί αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε οργανωμένη αγορά». (4172/2014)

Ο κατάλογος αυτός περιλαμβάνει τις χώρες: (ΦΕΚ Β' 570/07-03-2014)

1. Άγιος Μαρίνος
2. Αλβανία
3. Ανδόρα
4. Βανουάτου
5. Βερμούδες
6. Βοσνία – Ερζεγοβίνη
7. Βουλγαρία
8. Βρετανικές Παρθένοι Νήσοι
9. Γιβραλτάρ

10. Γκέρνσεϋ
11. Ιρλανδία
12. Κατάρ
13. Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα
14. Κύπρος
15. Λίχτενσταϊν
16. Μαυροβούνιο
17. Μακάο
18. Μονακό
19. Μονσεράτ
20. Μπαχάμες
21. Μπαχρέϊν
22. Μπελίζ
23. Ναουρού
24. Νήσοι Κέϋμαν
25. Νήσοι Μάρσαλ
26. Νήσος του Μάν
27. Νήσοι Τέρκς και Κάϊκος
28. Ομάν
29. Παραγουάη
30. Σαουδική Αραβία
31. Σεϋχέλλες
32. Τζέρσεϋ
33. ΠΓΔΜ (ΦΕΚ Β' 570/07-03-2014)

5.3 ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ

Το 2013 με πρωτοβουλία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ψηφίζεται απόφαση σχετικά με την αντιμετώπιση της φορολογικής απάτης, της φοροδιαφυγής και των φορολογικών παραδείσων. Πιο συγκεκριμένα στην καταπολέμηση του φορολογικού χάσματος το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο:

«καλεί τα κράτη μέλη να δεσμευτούν σε ένα φιλόδοξο αλλά ρεαλιστικό στόχο για τουλάχιστον μείωση του φορολογικού χάσματος μέχρι το 2020, καθόσον αυτό σταδιακά θα δημιουργήσει σαφώς αυξημένο δυναμικό για φορολογικά έσοδα, χωρίς να αυξηθούν οι φορολογικοί συντελεστές»

«αναγνωρίζει περαιτέρω ότι η διεύρυνση των υφιστάμενων φορολογικών βάσεων, αντί για την αύξηση των φορολογικών συντελεστών ή την επιβολή νέων φόρων, θα μπορούσε να παραγάγει περαιτέρω έσοδα για τα κράτη μέλη»·

«καλεί την Επιτροπή να προχωρήσει τουλάχιστον στη χάραξη συνολικής στρατηγικής με βάση συγκεκριμένες νομοθετικές δράσεις εντός του πλαισίου των υπάρχουσών Συνθηκών, για την κάλυψη του φορολογικού χάσματος στην ΕΕ και να διασφαλίσει ότι όλες οι εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην ΕΕ εκπληρώνουν τις φορολογικές τους υποχρεώσεις σε όλα τα κράτη μέλη στα οποία δραστηριοποιούνται»

«επισημαίνει ότι τα μέτρα για μείωση του φορολογικού χάσματος και αντιμετώπιση των φορολογικών παραδείσων, της φοροδιαφυγής και της φοροαποφυγής θα οδηγήσουν σε δίκαιες και διαφανείς συνθήκες ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά, θα βοηθήσουν τη δημοσιονομική εξυγίανση με μείωση των επιπέδων δημοσίου χρέους, θα αυξήσουν τους πόρους που προορίζονται για δημόσιες επενδύσεις, θα βελτιώσουν την αποτελεσματικότητα και τη δικαιοσύνη των εθνικών φορολογικών συστημάτων και θα αυξήσουν τα γενικά επίπεδα φορολογικής συμμόρφωσης, τόσο στην ΕΕ όσο και σε αναπτυσσόμενες χώρες»

<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=->

[//EP//TEXT+REPORT+A7-2013-0162+0+DOC+XML+V0//EL](http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A7-2013-0162+0+DOC+XML+V0//EL)

Σχετικά με τη φορολογική απάτη και τη φοροδιαφυγή το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο:

«καλεί τα κράτη μέλη να χορηγήσουν επαρκείς πόρους από πλευράς στελέχωσης, εμπειρογνωμοσύνης και προϋπολογισμού οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους στις εθνικές φορολογικές υπηρεσίες τους, καθώς και στο προσωπικό που είναι αρμόδιο για τους φορολογικούς ελέγχους, καθώς και πόρους για την επιμόρφωση του προσωπικού των φορολογικών υπηρεσιών, με εστίαση στη διασυνοριακή συνεργασία για θέματα φοροδιαφυγής και φοροαποφυγής, και να καθιερώσουν ισχυρά εργαλεία για την καταπολέμηση της διαφθοράς»

«καλεί την Επιτροπή να αναλάβει άμεση δράση όσον αφορά τη διαφάνεια της καταβολής φόρων από τις εταιρείες, υποχρεώνοντας όλες τις πολυεθνικές εταιρείες να δημοσιεύουν ένα απλό, ενιαίο αριθμητικό στοιχείο για το ποσό που καταβάλλουν ως φόρο σε κάθε κράτους μέλους στο οποίο δραστηριοποιούνται»

«τονίζει τη σημασία μιας κοινής ενοποιημένης βάσης φορολογίας εταιρειών (ΚΕΒΦΕ), και καλεί τα κράτη μέλη να συμφωνήσουν και να εφαρμόσουν την οδηγία για μια ΚΕΦΒΕ»

«οι αρμόδιες αρχές πρέπει να αναλάβουν δράση και να αναστείλουν ή να ανακαλέσουν τις τραπεζικές άδειες των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων σε περίπτωση που αυτά συμβάλλουν σε διάπραξη φορολογικών απατών, προσφέροντας προϊόντα ή υπηρεσίες σε πελάτες που τους παρέχουν τη δυνατότητα να φοροδιαφεύγουν ή αρνούνται να συνεργαστούν με τις φορολογικές αρχές»

«παροτρύνει την Επιτροπή να εισαγάγει προτάσεις για την εναρμόνιση της ποινικής αντιμετώπισης της φορολογικής απάτης, ιδίως όσον αφορά τις διασυνοριακές και αμοιβαίες έρευνες».

«προειδοποιεί την Επιτροπή ότι πρέπει να ενισχύσει τη συνεργασία της με άλλα όργανα επιβολής του νόμου στην ΕΕ, και ιδίως με τις αρχές που είναι αρμόδιες για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, καθώς και τις υπηρεσίες στους τομείς της δικαιοσύνης και κοινωνικής ασφάλισης»

«καλεί τα κράτη μέλη να άρουν όλα τα εμπόδια στην εθνική νομοθεσία που παρεμποδίζουν τη συνεργασία και τις ανταλλαγές πληροφοριών φορολογικής

φύσεως μεταξύ των θεσμικών οργάνων της ΕΕ και εντός των κρατών μελών, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα την αποτελεσματική προστασία των δεδομένων των φορολογουμένων» <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A7-2013-0162+0+DOC+XML+V0//EL>

Όσον αφορά τους φορολογικούς παραδείσους το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο:

«ζητεί να υπάρξει κοινή προσέγγιση της ΕΕ στο θέμα των φορολογικών παραδείσων»

«καλεί την Επιτροπή να εγκρίνει σαφή ορισμό και κοινή δέσμη κριτηρίων για τον εντοπισμό των φορολογικών παραδείσων, καθώς και κατάλληλα μέτρα που ισχύουν σε εντοπισμένες δικαιοδοσίες, προς εφαρμογή έως τις 31 Δεκεμβρίου 2014, και να εξασφαλίζει ότι εφαρμόζονται με συνέπεια σε όλη την έκταση της ενωσιακής νομοθεσίας»

«προτείνει ο ορισμός να βασίζεται στα πρότυπα διαφάνειας και ανταλλαγής πληροφοριών του ΟΟΣΑ, καθώς και στις αρχές και τα κριτήρια του Κώδικα Δεοντολογίας· πιστεύει, στο πλαίσιο αυτό, ότι μια περιοχή δικαιοδοσίας θεωρείται φορολογικός παράδεισος εάν ισχύουν αρκετοί από τους ακόλουθους δείκτες»:

(i) «παρέχονται πλεονεκτήματα μόνο σε μη μόνιμους κατοίκους ή για συναλλαγές που πραγματοποιούνται με μη μόνιμους κατοίκους»,

(ii) «τα πλεονεκτήματα είναι περιχαρακωμένα από την εγχώρια αγορά, ώστε να μην επηρεάζουν την εθνική φορολογική βάση»,

(iii) «τα πλεονεκτήματα παρέχονται ακόμη και χωρίς κάποια πραγματική οικονομική δραστηριότητα και ουσιαστική οικονομική παρουσία στην περιοχή δικαιοδοσίας που παρέχει τέτοια φορολογικά πλεονεκτήματα»,

(iv) «οι κανόνες για τον προσδιορισμό του κέρδους σε σχέση με τις δραστηριότητες στο πλαίσιο ενός πολυεθνικού ομίλου εταιρειών διαφέρουν από διεθνώς αποδεκτές αρχές, και κυρίως από τους συμφωνηθέντες κανόνες στο πλαίσιο του ΟΟΣΑ»,

(v) «τα φορολογικά μέτρα στερούνται διαφάνειας, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων στις οποίες οι νομικές διατάξεις χαλαρώνουν σε διοικητικό επίπεδο κατά τρόπο μη διαφανή»,

(vi) «η περιοχή δικαιοδοσίας επιβάλλει μηδενικό ή συμβολικό φόρο στο σχετικό εισόδημα»

(vii) «υπάρχουν νόμοι ή διοικητικές πρακτικές που εμποδίζουν την ουσιαστική ανταλλαγή πληροφοριών για φορολογικούς σκοπούς με άλλες κυβερνήσεις σχετικά με φορολογούμενους που επωφελούνται από μηδενική ή συμβολική φορολογία, κατά παραβίαση των προδιαγραφών που θεσπίζει το άρθρο 26 του προτύπου σύμβασης του ΟΟΣΑ σχετικά με τους φόρους εισοδήματος και κεφαλαίου»,

(viii) «η περιοχή δικαιοδοσίας δημιουργεί μη διαφανείς και εχέμυθες δομές που καθιστούν ατελή και αδιαφανή τη σύσταση και λειτουργία των εταιρικών μητρώων και των μητρώων επιχειρηματικών ομίλων και ιδρυμάτων»

[http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-
//EP//TEXT+REPORT+A7-2013-0162+0+DOC+XML+V0//EL](http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A7-2013-0162+0+DOC+XML+V0//EL)

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Σαν offshore ορίζεται κάθε επιχείρηση η έδρα της οποίας βρίσκεται σε κάποια άλλη χώρα η οποία διαθέτει χαμηλή φορολογία. Οι χρήσεις των εταιρειών αυτών νοούνται μεταξύ άλλων οι ενδιάμεσες σχέσεις μεταξύ εταιρείας και τρίτων εταιρειών, η κατοχή αντικειμένων αξίας και οι χρηματοδοτήσεις.

Σημαντικό τμήμα των offshore εταιρειών αποτελεί το κίνητρο περί φορολογικής ελάφρυνσης έως και μηδενικής φορολογίας. οι συγκεκριμένες εταιρείες υπάρχουν σε πολλά κράτη και χαρακτηρίζονται με τον όρο «φορολογικοί παράδεισοι».

Στην Ελλάδα από το 1968 υφίσταται νομικό πλαίσιο για τη λειτουργία των offshore εταιρειών το οποίο τροποποιήθηκε το 2002 με αφορμή την τεράστια αύξηση των εταιρειών αυτών.

Το 2003 ο Άρειος Πάγος καθορίζει την μη νομική προσωπικότητα των offshore κρίνοντας αυτές άκυρες γεγονός το οποίο έχει απόλυτη ισχύ λόγω της γενικής προσπάθειας πάταξης της φοροδιαφυγής στη χώρα μας.

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση η νομοθεσία τάσσεται υπέρ της καταπολέμησης των δραστηριοτήτων των offshore ενώ στην Κύπρο προ της ένταξης της στην Ευρωπαϊκή Ένωση η φορολογική νομοθεσία ευνοούσε τις συγκεκριμένες εταιρείες.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Δουβής Παναγιώτης «Offshore δραστηριότητες» Διευθυντής Ειδικών Οικονομικών Ερευνών του Σ.Δ.Ο.Ε. Αθήνα 2008

Nicholas Shaxson, «Offshore: Τα νησιά των θησαυρών», Παπαδόπουλος, Αθήνα 2011

Sky, Nick. «Φορολογικά καταφύγια = Offshore companies : Προτάσεις για έναν καλύτερο φορολογικό σχεδιασμό» Αθήνα : Success Πακτωλός, 1998

Diana, Farrell «Offshoring», Harvard Business School Publishing, 2006

Ilan Oshri «Offshoring Strategies», MIT Press Ltd, 2011

Χρυσαφούλα Αυγερινού, Μελέτη για τις «Εξωχώριες» και Ε.Ε., Διεθνής Αντιμετώπιση, Ελληνική Νομοθεσία (Επισκόπηση νομοθεσίας, βιβλιογραφίας και νομολογίας)», Τόμος Τιμητικός του Νομικού Συμβουλίου του Κράτος-125 χρόνια, 2007

N. 3842/10

ΦΕΚ 58/Α/23.04.10

N. 2319/1995

N. 4172/2013

ΦΕΚ Β' 570/07-03-2014

N. 4172/2014

Οδηγία 91/308/ΕΟΚ

Οδηγία 2001/97/Ε.Κ.

Ευρωπαϊκή Σύμβαση

ΚΟΙΝΗ ΔΡΑΣΗ 98/699/ΔΕΥ

Απόφαση-πλαίσιο του Συμβουλίου, 2001/500/ΔΕΥ

Απόφαση-πλαίσιο του Συμβουλίου, 2005/212/ΔΕΥ

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

<http://www.taxheaven.gr/laws/circular/view/id/15882>

<http://www.taxheaven.gr/laws/circular/view/id/18495>

http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9B%CE%AF%CF%83%CF%84%CE%B1_%CE%9B%CE%B1%CE%B3%CE%BA%CE%AC%CF%81%CE%BD%CF%84

http://www.capital.gr/tax/News_tax.asp?id=2300679

<https://www.taxexperts.gr/%CE%B1%CF%81%CE%B8%CF%81%CE%BF%CE%B3%CF%81%CE%B1%CF%86%CE%AF%CE%B1/%CE%B7-%CF%86%CE%BF%CF%81%CE%BF%CE%BB%CE%BF%CE%B3%CE%AF%CE%B1-%CF%83%CF%84%CE%B7%CE%BD-%CE%BA%CF%8D%CF%80%CF%81%CE%BF>

http://europa.eu/about-eu/agencies/regulatory_agencies_bodies/pol_agencies/europol/index_el.htm

<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A7-2013-0162+0+DOC+XML+V0//EL>

<http://www.taxheaven.gr/laws/law/index/law/147>